

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op de op 22 december 2008 bij hen ingekomen aanvraag van Brabant Water N.V. te 's-Hertogenbosch, om een vergunning krachtens de Grondwaterwet voor een diepe grondwateronttrekking te Budel.

Beschikking

Brabant Water N.V.
Postbus 1068
5200 BC 's-Hertogenbosch

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
Bank ING 67.45.60.043
Postbank 1070176

Onderwerp

Vergunning ingevolge de Grondwaterwet, Budel-diep.

Directie

Ecologie

Ons kenmerk

1687941

1. Aanvraag

1.1 Beschrijving van de aanvraag

Op 22 december 2008 ontvingen wij van Brabant Water NV (hierna: Brabant Water) te 's-Hertogenbosch een aanvraag in het kader van de Grondwaterwet voor een onttrekkingsvergunning voor een winning van 3 miljoen m³ per jaar op de winplaats Budel, uit het diepe watervoerende pakket, gelegen op een diepte van 185 tot 325 meter minus maaiveld. Naar verwachting zijn 12 pompputten nodig, deze zullen worden gesitueerd op de kadastrale percelen Gemeente Budel, Sectie K, nrs. 4, 5, 12, 19, 570 en 1247. De huidige begrenzing van het Waterwingebied blijft ongewijzigd. Bij het stoppen van de middeldiepe winning en het starten van een diepe winning het bestaande Grondwaterbeschermingsgebied, inclusief de 100 jaarszone, komen te vervallen en worden vervangen door een boringsvrije zone. Besluitvorming hierover zal plaatsvinden door een wijziging van de Provinciale milieuverordening (PMV).

1.2 Aanleiding voor het indienen van de aanvraag

Deze aanvraag maakt onderdeel uit van een optimalisatie van de waterwinningen te Nuland, Aalsterweg (Eindhoven) en Budel. De verandering betreft een verplaatsing van 3 miljoen m³ per jaar van Nuland-diep naar Budel-diep en een verplaatsing van 3,5 miljoen m³ per jaar van Budel-middeldiep naar middeldiep te Aalsterweg/Genneper Parken in Eindhoven.

De aanleiding voor deze verplaatsing is als volgt samen te vatten:

- De huidige diepe winning van maximaal 5 miljoen m³ per jaar te Nuland is niet volledig te realiseren door de toestroom van brak grondwater. Naast de diepe winning is ook een vergunning aanwezig voor een middeldiepe winning van 5 miljoen m³ per jaar te Nuland. Dit deel van de vergunning zal niet veranderen.

- De huidige middeldiepe winning te Budel heeft een aanzienlijk effect op de te realiseren natuurdoelen in de natte natuurparel Buelder broek. Het handhaven van een grondwaterwinning in deze regio wordt vanuit de watervoorziening van belang geacht. Een diepe winning te Budel heeft weinig direct effect op de natte natuurparel.
- In Eindhoven zijn problemen met grondwateroverlast. Vergroting van de middeldiepe winning zal deze problemen verminderen. Om over voldoende ruimte te beschikken voor de inrichting van het puttenveld en om eventuele gevolgen voor de natuur te verminderen zal het zwaartepunt van de winning in noordwestelijke richting worden verschoven en worden gelokaliseerd in Genneper Parken.

De gehele optimalisatie is uitgewerkt in één Milieueffectrapport. Voor de besluitvorming in het kader van de Grondwaterwet zijn twee vergunningaanvragen ingediend. Naast de onderhavige aanvraag is een aanvraag ingediend voor een winning van 6 miljoen m³ per jaar in Genneper Parken te Eindhoven.

1.3 Huidige vergunnings situatie

Voor de winplaats Nuland is een vergunning verleend voor een winning van 10 miljoen m³ per jaar, waarbij maximaal 5 miljoen m³ uit het middeldiepe pakket mag worden onttrokken.

Voor de winplaats Budel is vergunning verleend voor een winning van 3,5 miljoen m³ per jaar uit het middeldiepe pakket.

Op de winplaats Aalsterweg te Eindhoven is een vergunning verleend voor een middeldiepe winning van 5 miljoen m³ per jaar en een diepe winning van 5,8 miljoen m³.

2. Milieu-effectrapportage

2.1 MER-plicht

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 15.1 van de C-lijst van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (de onttrekking van grondwater aan de bodem alsmede de wijziging of uitbreiding van bestaande onttrekkingen). Dit betekent dat een milieueffectrapport (hierna te noemen MER) is opgesteld. Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming in het kader van de aanvraag om een vergunning op grond van de Grondwaterwet. Het MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu inzichtelijk te maken en zo de milieubelangen een volwaardige plaats bij de besluitvorming op de aanvraag te geven.

Overeenkomstig het Besluit milieu-effectrapportage 1994, is het opstellen van een MER verplicht voor zowel de aanvraag Eindhoven – Genneper Parken als voor de aanvraag voor Budel-diep. Brabant Water heeft er, gezien de sterke samenhang tussen beide aanvragen, voor gekozen hiervoor één MER op te stellen.

2.2 Het milieueffectrapport (MER)

2.2.1 Verloop van de MER-procedure

Op 28 augustus 2007 zijn door ons de “Richtlijnen MER, Optimalisatie waterwinningen Budel, Eindhoven en Nuland” vastgesteld. Op 22 december 2008 hebben wij, tegelijk met de aanvraag om een Grondwaterwet-vergunning betreffende Waterproductiebedrijf Budel en de aanvraag om een Grondwaterwet-vergunning betreffende Waterproductiebedrijf Aalsterweg/Genneper Parken, de Milieueffectrapportage “Optimalisatie waterwinningen Budel, Eindhoven en Nuland” van Brabant Water ontvangen.

Wij hebben geoordeeld dat het MER voldoende uitwerking gaf aan de door ons opgestelde richtlijnen en de wettelijke eisen die worden gesteld aan het MER en achten het MER daarom aanvaardbaar.

Het milieueffectrapport heeft van 11 maart 2009 tot en met 21 april 2009 ter inzage gelegen. Er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het houden van een hoorzitting. In totaal zijn 5 zienswijzen ingediend, waarvoor wij verwijzen naar paragraaf 2.3.3. De Provinciale Omgevingscommissie heeft op 14 mei 2009 haar advies aan ons uitgebracht. Op 26 mei 2009 hebben wij het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. ontvangen. Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. hebben wij van Brabant Water op 16 juli 2009 aanvullende informatie ontvangen.

2.2.2 Coördinatie met medebevoegd gezag

Coördinatie in het kader van m.e.r-procedure met een ander medebevoegd gezag is niet aan de orde.

2.3 Overwegingen bij het MER

2.3.1 Toetsingsadvies commissie voor de milieu-effectrapportage

De Commissie voor de m.e.r. is van oordeel dat alle essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is. Het MER geeft voor de beschreven alternatieven in voldoende mate inzicht in de daadwerkelijke effecten op hydrologie, natuur, bebouwing en landbouw van de beschreven alternatieven.

De Commissie voor de m.e.r. adviseert verder:

1. voor het Buulder broek een GGOR vast te stellen en de verdere precisering van de maatregelen, samen met afspraken over de uitvoering door verschillende actoren, daar onderdeel van uit te laten maken;
2. voor de winning op locatie Genneper Parken een bodemsaneringsprogramma voor het intrekgebied van deze winning op te stellen;
3. voorafgaand aan het starten van de winning in de Genneper Parken een nadere ecohydrologische (detail)analyse uit te voeren van de doorwerking van deze winning op het Kanunnikesven om op basis daarvan (indien nodig) mitigerende maatregelen uit te werken;
4. effect van mitigerende maatregelen tegen wateroverlast in het landbouwgebied in kaart te brengen voordat het besluit op de aanvraag wordt genomen en dit bijvoorbeeld in een GGOR Buulder broek op te nemen, omdat mitigerende maatregelen voor de landbouw mogelijk een verdrogend effect hebben voor de natuur;
5. te onderzoeken wat de te verwachten kwaliteit van het ruwe water is voordat de vergunning definitief wordt verleend in verband met mogelijke negatieve milieueffecten van de toe te passen zuivering.

Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. hebben wij op 16 juli 2009 van Brabant Water een brief ontvangen met de volgende aanvullende informatie: Genneper Parken/Kanunnikesven

In 2008 heeft Brabant Water een ecohydrologische systeemanalyse voor het Kanunnikesven laten uitvoeren. In de rapportage van dit onderzoek wordt een aantal maatregelen genoemd om eventuele effecten op het Kanunnikesven te mitigeren. De eventuele uitwerking van de mitigerende maatregelen volgt indien de monitoring van effecten in het kader van het evaluatieprogramma in het MER daar aanleiding toe geeft. Brabant Water is inmiddels in gesprek getreden met het Brabant Landschap, beheerder van het ven, en zal nog in 2009 afspraken maken over monitoring en eventuele uitwerking van mitigerende maatregelen rond het Kanunnikesven.

Buulder broek

Waterschap De Dommel is in het kader van het gebiedsproces Baronie-Cranendonk bezig met de uitwerking van mitigerende maatregelen en de effecten daarvan. Voor de maatregel 'drainage' zijn de effecten reeds onderzocht. Vooralsnog gaat voor mitigatie de voorkeur uit naar grondruil en schadevergoeding. Als dit niet mogelijk of ongewenst is, dan is drainage een optie.

Brabant Water maakt met het waterschap concrete afspraken over de financiële bijdrage aan de mitigerende maatregelen en over verder participatie van Brabant Water in het gebiedsproces Baronie-Cranendonk. Waterschap De Dommel stelt het GGOR vast nadat bij de grondeigenaren onderzocht is welke aanvullende maatregelen kunnen worden genomen ter optimalisatie van het grond- en oppervlaktewaterregiem. Deze vaststelling vindt waarschijnlijk in het najaar van 2011 plaats.

Waterkwaliteit Gennepers Parken

Brabant Water werkt samen met haar partners in Eindhoven aan de bescherming van de grondwaterkwaliteit. Het Masterplan Eindhoven, dat bestuurlijk bekrachtigd is door gemeente Eindhoven, gemeente Waalre, waterschap De Dommel, provincie Noord-Brabant en Brabant Water, beoogt het effect van de verontreinigingen in beeld te brengen, risico's aan te geven en een saneringsaanpak te bewerkstelligen teneinde een goede grondwaterkwaliteit te realiseren voor de drinkwatervoorziening zonder dat complexe aanvullende zuivering nodig is. Een risico analyse is reeds uitgevoerd. Momenteel wordt door Brabant Water onderzoek uitgevoerd naar het netwerk van monitoringsputten om de ruwwaterkwaliteit te meten. Uit dit onderzoek zal naar verwachting blijken dat er meerdere monitoringsputten in 2009/2010 bijgeplaatst moeten worden. De fasering (periode van 10 jaar) van de op te starten waterwinning in de Gennepers Parken zal worden afgestemd op de uitvoering en de resultaten van de sanering. Informatie over de te verwachten kwaliteit van het ruwe water is deels al beschikbaar en zal in de loop van 2010 nog worden aangevuld via de aanvullende monitoringsputten. Brabant Water zal pas starten met de winning als de sanering zich in een ver gevorderd stadium bevindt. Zij is van mening dat de te verwachten kwaliteit van het ruwe water inderdaad onderzocht moet zijn op het moment dat met de winning in Eindhoven zal worden gestart, maar dat het te nemen besluit over de vergunningaanvraag niet in afwachting daarvan moet worden uitgesteld.

Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. en de reactie van Brabant Water daarop merken wij het volgende op:

- Ad 1. Voor het Buulder broek zal door het waterschap De Dommel een GGOR worden vastgesteld. De noodzakelijke mitigerende maatregelen die nodig zijn vanwege hogere grondwaterstanden zullen hiervan onderdeel uitmaken. Zoals uit de brief van Brabant Water blijkt zullen door het waterschap De Dommel en Brabant Water afspraken worden gemaakt over de eventuele kosten van compenserende maatregelen. Naar verwachting zal het GGOR pas in 2011 worden vastgesteld.
- Ad 2. Zoals uit de brief van Brabant Water blijkt wordt voor de omgeving van de winning Gennepers Parken een Masterplan voor de bescherming van de grondwaterkwaliteit opgesteld. De sanering van verontreinigde locaties zal onderdeel uitmaken van dit Masterplan. Naar verwachting zal de uitvoering tot circa 10 jaar in beslag nemen en zal de ingebruikname van de winning Gennepers Parken worden afgestemd op de voortgang van de saneringswerkzaamheden.
- Ad 3. Door Brabant Water is een ecohydrologische systeemanalyse voor het Kanunnikesven uitgevoerd. Door Brabant Water zullen in de loop van 2009 afspraken met de beheerder worden gemaakt over de specifieke monitoring en de eventuele mitigerende maatregelen. Na het starten van de winning zal duidelijk worden welke effecten werkelijk optreden en kunnen op basis van monitoringsgegevens mitigerende maatregelen worden vastgesteld.

- Ad 4. Het waterschap is bevoegd over de te nemen mitigerende maatregelen om wateroverlast in landbouwgebieden te verminderen. Zoals aangegeven zal dit onderdeel uitmaken van het vast te stellen GGOR. Het is niet gewenst de besluitvorming op de onderhavige aanvraag aan te houden totdat het GGOR in 2011 is vastgesteld.
- Ad 5. Zoals uit de brief van Brabant Water blijkt zal de ruwwaterkwaliteit mede bepaald worden door de uit te voeren bodemsaneringswerkzaamheden. Omvangrijke inspanningen op het saneringsgebied zijn pas te verwachten indien het waterleidingbedrijf de zekerheid heeft dat een nieuwe winning in Genneper Parken is toegestaan. Het aanhouden van de besluitvorming over de onderhavige aanvraag is niet gewenst.

2.3.2 Alternatieven

Per winplaats Budel, Eindhoven-Aalsterweg en Nuland-diep zijn meerdere alternatieven uitgewerkt in het MER.

Voor Budel is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor mitigerende maatregelen om wateroverlast te voorkomen en de mogelijkheden van een seizoensmatige verdeling van de onttrekking, met een middeldiepe winning in de winter en een diepe winning in de zomer. De seizoensmatige verdeling heeft echter maar beperkte voordelen en is bedrijfstechnisch moeilijk uitvoerbaar. Dit alternatief is niet verder uitgewerkt.

Voor Eindhoven is onderzocht wat de mogelijkheden waren om de uitbreiding van 3,5 miljoen m³ per jaar op Aalsterweg te laten plaatsvinden, eventueel in combinatie met een seizoensmatige verdeling van de winning over diep en middeldiepe watervoerende lagen. Verder zijn nieuwe locaties onderzocht in Genneper Parken, Vreedeoord en Welschap. Voor Genneper Parken is tevens een plusmodel onderzocht waarbij naast een winning van 3,5 miljoen m³ per jaar een winning van 6 miljoen m³ per jaar is uitgewerkt, waarbij op Aalsterweg de winning met 2,5 miljoen m³ per jaar wordt verminderd.

Voor de winplaats Nuland is alleen een vermindering van de diepe winning met 3 miljoen m³ per jaar uitgewerkt.

Als voorkeursalternatief (VKA) is door Brabant Water gekozen voor:

- Onttrekking van 3 miljoen m³ per jaar te Budel-diep;
- Onttrekking van 6 miljoen m³ per jaar middeldiep te Eindhoven/Genneper Parken,

Samen met:

- Vermindering van de winning Nuland-diep met 3 miljoen m³ per jaar
- Stoppen van de winning van 3,5 miljoen m³ per jaar middeldiep te Budel;
- Verminderen van de middeldiepe winning Aalsterweg met 2,5 miljoen m³ per jaar;
- Uitbreiding van het meetnet waterkwaliteit in Eindhoven, opstellen gebiedsdossier en onderzoek starten naar bodemverontreiniging en aanvullende zuivering;
- meewerken met Waterschap en landbouwbedrijfsleven rond Budel, aan de aanpak van eventuele natschade bij hydrologisch herstel van de natte natuurparel Bulder broek;

Al deze stappen dragen bij aan de doelstellingen gericht op hydrologisch herstel van Bulder broek, het oplossen van de grondwateroverlast in Eindhoven en het voorkomen van problemen met verzilting in Nuland.

Als Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) is omschreven

Het MMA omvat het VKA met een aantal aanvullende maatregelen:

- Brabant Water zal meedenken met Waterschap De Dommel over de optimalisatie van de natuurontwikkeling in Buulder broek. De voor dit MER ontwikkelde rekenmodellen worden hiervoor beschikbaar gesteld;
- Brabant Water zal naar verwachting stappen zetten voor het vernatten van het Groot Huisven in waterwingebied Groote Heide (gelegen in het Natura 2000 gebied) en daar in het kader van de adoptie van de heikikker mogelijk faunatunnels en kikkerpoelen aanleggen.
- Brabant Water overlegt met gemeente Eindhoven over milieuvriendelijke koude-warmte-opslag langs de rand van het beschermingsgebied op basis van het 'nee, tenzij'-principe met strakke criteria;
- Brabant Water maakt met de gemeente Eindhoven en Waalre afspraken hoe om te gaan met bodemverontreinigingen;
- Brabant Water kijkt samen met gemeente Eindhoven en Brabants Landschap naar mogelijke optimalisatie van de (grond)watersituatie rond Kanunnikesven in relatie tot de hoogveenvegetatie daar.

2.3.3 **Inspraakreacties en adviezen**

Naar aanleiding van de ter inzage legging van het MER en de vergunningaanvraag hebben wij vijf schriftelijke zienswijzen ontvangen.

De heer/mevrouw De Vries te Soerendonk geeft aan dat de berekeningen zijn gemaakt voor de gemiddeld hoogste grondwaterstanden, maar dat deze ook voor de hoogste grondwaterstanden moet worden uitgevoerd. In het rapport dient verder ingegaan te worden op de technische hulpmiddelen die mogelijk zijn om schade aan landbouw te voorkomen en welke maatregelen genomen mogen worden en wie hierover beslist. Ten aanzien van de in te stellen boringsvrije zone wordt opgemerkt dat deze beperkt moet worden tot het pakket van winning, om koude/warmte opslag mogelijk te maken. Naast het stoppen van de middeldiepe winning is het waterschap ook bezig met een herinrichting van de Buulder Aa. Verwacht kan worden dat hierdoor ook een vernatting op gaat treden. Het Milieueffectrapport geeft onvoldoende inzicht in de combinatie van effecten en onvoldoende duidelijkheid over de verantwoordelijkheid voor deze ingrepen. De rapporten geven onvoldoende duidelijkheid over de afhandeling van optredende schade. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor mogelijke afwijkingen die kunnen ontstaan over de berekende effecten en de feitelijk optredende effecten.

De Vlaamse Overheid te Brussel geeft aan dat zij akkoord kunnen gaan met de conclusies van het MER.

Brabantse Milieufederatie te Tilburg geeft aan dat het stoppen van de middeldiepe winning te Budel en het herinrichten van de natte natuurparel Buulder broek door waterschap De Dommel, volledig gericht moet zijn op herstel van de grondwaterafhankelijke natuur. Zij geeft aan dat naast herstel van de grondwaterstanden ook het bodemgebruik hierbij een belangrijke rol speelt. Verder wordt aandacht gevraagd voor de negatieve gevolgen van de winningsuitbreiding in Eindhoven. Mitigatie en compensatie wordt van belang geacht voor de negatieve gevolgen voor de bloemrijke graslanden bij Stratum en de moerasgebieden en elzenbroekbos langs de Tongelreep. Verder wordt verzocht concrete maatregelen te onderzoeken en te benoemen om de negatieve gevolgen voor het Kannunikensven te voorkomen. Verder wordt verzocht de problematiek van grondwateronttrekking in relatie met bodemverontreinigingen nader uit te werken.

Tot slot wordt aangegeven dat zij kunnen instemmen met de vermindering van de diepe winning te Nuland.

De heer/mevrouw Van Lievenooogen te Soerendonk is van mening dat de effecten van het stoppen van de middeldiepe winning te Budel bepaald moeten worden ten opzichte van de vergunde hoeveelheid en niet ten opzichte van de feitelijke onttrekking. Aangegeven wordt dat in januari 2009 een hoorzitting plaats zou vinden, dit is niet gebeurd. Als belangrijkste punt wordt de mogelijk optredende natschade gezien, waarbij de verwachte grondwaterstandstijging boven op de al opgetreden stijging zal plaatsvinden. Het wordt noodzakelijk geacht dat eerst meer duidelijkheid ontstaat over de gevolgen van het stoppen van de winning en de te nemen maatregelen, voordat besluiten over een verdere vermindering worden genomen.

De Vlaamse Milieumaatschappij te Brussel geeft aan dat het diepe watervoerende pakket, waar de nieuwe winning te Budel is gepland, in België in het ontwerp stroomgebiedbeheerplan, als afzonderlijk waterlichaam is aangegeven. Dit waterlichaam is afgebakend als MS_0200_GWL_2, en verkeert in slechte kwantitatieve toestand. Zij zijn van mening dat het effect van de diepe winning op de diepe watervoerende pakketten te weinig is onderzocht, mede in relatie met andere diepe winningen. Nadere uitwerking, monitoring en periodieke rapportages worden noodzakelijk geacht.

De ingebrachte reacties zijn als volgt samen te vatten:

1. Wateroverlast voor de landbouw in Budel:
Gevreesd wordt dat een aantal landbouwpercelen schade zullen ondervinden door te hoge grondwaterstanden. Het gaat hierbij om de gevolgen van het stoppen van de middeldiepe winning, in combinatie met de al opgetreden vermindering van de middeldiepe onttrekking Budel en de herstelmaatregelen van de natte natuurparel Buulder broek die het waterschap De Dommel neemt.
2. Gevolgen voor de natuur:
Door uitbreiding en verplaatsing van de middeldiepe winning in Eindhoven zullen natuurwaarden in het dal van de Dommel en de Tongelreep mogelijk beperkt worden en kan de gewenste natuurontwikkeling bij het Kannunikesven nadelig worden beïnvloed. Voor het herstel van Buulder broek wordt aangegeven dat naast herstel van de grondwaterstanden ook aandacht voor het bodemgebruik van belang is voor herstel van de natte natuurparel.
3. Effect diepe winning te Budel:
In het Stroomgebiedsbeheersplan dat door Vlaanderen is opgesteld, als uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW), is aangegeven dat diep gelegen grondwaterlichamen in België kwantitatief niet op orde zijn. Deze diep gelegen watervoerende lagen staan in direct contact met de bodemlaag waaruit de voorgenomen diepe winning te Budel zal plaatsvinden.
4. Grondwaterkwaliteit in Eindhoven:
Aandacht wordt gevraagd voor de bodemverontreinigingsproblematiek in stedelijk gebied van Eindhoven en de kwaliteitsontwikkeling van het te onttrekken grondwater.

Reactie op de zienswijzen:

- Ad. 1. Wateroverlast voor de landbouw in Budel:
Door vermindering van de middeldiepe winning zullen de grondwaterstanden stijgen. Voor de drogere delen van het gebied zal dat verminderde droogteschade tot gevolg hebben en voor de natte delen zal dit resulteren in een beperking van de gebruiksmogelijkheden van de landbouwgronden. Door het waterschap zal een pakket van maatregelen worden opgesteld om de gevolgen voor de verhoogde grondwaterstanden te beperken. Of de verhoogde grondwaterstand is veroorzaakt door de vermindering van de winning in het verleden, de aangevraagde vermindering van de winning Budel of herstel maatregelen voor Buulder broek van het waterschap is hierbij minder van belang.

Ad 2. Gevolgen voor de natuur:

Door de nieuwe winplaats Genneper Parken zal in het nabij gelegen dal van de Dommel en de Tongelreep de grondwaterstand verlaagd worden. Natuurwaarden zullen hiervan nadeel kunnen ondervinden. Het waterleidingbedrijf is gehouden de nadelige effecten zoveel mogelijk te voorkomen of te ondervangen. Naar verwachting zullen de mogelijkheden om de gevolgen ter plaatse te ondervangen echter beperkt zijn. Hier staat echter tegenover dat door het stoppen van de middeldiepe winning in Budel een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan herstel van de natuurwaarden aldaar. Het Kannunikesven ligt op de rand van het invloedsgebied. Op basis van monitoringsresultaten moet duidelijk worden of dit gebied beïnvloed wordt en welke maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te ondervangen. Welke maatregelen, naast herstel van de grondwaterstanden, noodzakelijk zijn om de natuurwaarden van het Buulder broek te herstellen, zullen opgenomen moeten worden in het beheerplan voor dit gebied. In het kader van de besluitvorming over deze vergunningaanvraag zijn hieraan geen voorwaarden te stellen.

Ad 3. Effect diepe winning Budel:

Een diepe winning te Budel heeft een groot effect op de stijghoogte in de diep gelegen watervoerende lagen. Door de grote weerstand van de afdekkende kleilagen worden deze effecten over een groot gebied gespreid en zullen deze ook in het in België gelegen diepe pakket merkbaar zijn. In het MER is vastgesteld dat deze diepe verlagingen een verwaarloosbaar effect hebben op de ondiepe grondwaterstand, omdat in de directe omgeving van de winplaats dit effect volledig gecompenseerd wordt door de verminderde middeldiepe winning en op afstand dit effect te klein is.

Voor het Stroomgebiedsbeheersplan van de Maas is de toestand van de verschillende grondwaterlichamen bepaald. De diepe winning te Budel ligt in het grondwaterlichaam Slenk-diep Maas (NLGW0018), en de kwantitatieve en chemische toestand is als goed beoordeeld.

De systematiek van indelen en beoordelen van grondwaterlichamen is tussen België en Nederland verschillend. Door dit verschil in aanpak is afstemming van plannen bijzonder lastig en zal dit niet plaatsvinden voordat de plannen worden vastgesteld. Door Vlaanderen is dan ook niet aangegeven dat de gevraagde uitbreiding niet mogelijk zou zijn, maar is verzocht met de monitoring rekening te houden met de situatie in België.

Ad 4. Grondwaterkwaliteit in Eindhoven:

Het ondiepe en middeldiepe grondwater is door menselijk handelen beïnvloed. Dit stelt extra eisen aan de omvang en intensiteit van de zuivering. Op de huidige middeldiepe winning op Aalsterweg zijn al maatregelen genomen om de waterkwaliteit te beschermen. Het waterleidingbedrijf zal voor de nieuwe winlocatie op Genneper Parken vooraf de bedreigingen in beeld brengen opdat saneringswerkzaamheden tot uitvoering kunnen komen. Daarom wordt verwacht dat de fasering met betrekking tot realisatie nog tot mogelijk 10 jaar kan gaan duren voordat de winning op Genneper Parken plaats kan vinden.

2.3.4 Advies Provinciale Omgevingscommissie

Door de Provinciale Omgevingscommissie (POC) is op 14 mei 2009 advies uitgebracht. De POC adviseert in het besluitvormingstraject een zorgvuldige afweging te maken tussen diepe en middeldiepe winningen, waarbij naast milieuaspecten ook rekening gehouden wordt met de economische aspecten van de winningen.

De POC kan instemmen met de diepe winning te Budel, waarbij de middeldiepe winning wordt beëindigd. Ten aanzien van de uitbreiding van de winning in Genneper Parken vraagt zij aandacht voor de problemen in de stad met grondwater en bodemverontreiniging. Verder wordt aandacht gevraagd voor mogelijke gevolgen voor de natuurwaarden, het wordt van belang geacht achteruitgang te voorkomen. Geadviseerd wordt concrete maatregelen te onderzoeken en deze mee te nemen in de besluitvorming. Bijzondere aandacht is hierbij nodig voor de mogelijke effecten op het Natura 2000 gebied Groote Heide – De Plateaux.

Reactie op het advies van de Provinciale Omgevingscommissie:

Vanuit meerdere opties spelen economische aspecten een rol in de beoordeling van aanvragen voor vergunningen en deze zijn verwerkt in de beoordeling van de alternatieven in het MER. Door het waterleidingbedrijf is aangegeven dat een Masterplan voor Genneper Parken zal worden opgesteld met de betrokken partijen om een verantwoorde waterkwaliteit te verkrijgen en te behouden.

De natuureffecten langs de Dommel en Tongelreep zijn niet geheel uit te sluiten. Op basis van monitoringgegevens zal beoordeeld moeten worden welke maatregelen nodig en mogelijk zijn. Hier staat tegenover dat een aanzienlijke verbetering gaat optreden bij de natte natuurparel het Boulder broek.

Een belangrijk uitgangspunt voor het samenstellen van het voorkeursalternatief was het voorkomen van een nadelig effect op het Natura 2000 gebied Groote Heide – De Plateaux. Dit is bereikt door een deel van de bestaande middeldiepe winning te Aalsterweg in noordwestelijke richting te verplaatsen. Hierdoor neemt juist het hydrologisch effect in zuidoostelijke richting af en is er geen nadelig effect op het Natura 2000 gebied.

2.4 Evaluatie

Wij zijn als bevoegd gezag verplicht een evaluatie-onderzoek uit te voeren. Het evaluatie-onderzoek dient zich te richten op de werkelijk als gevolg van de vergunde activiteit opgetreden milieugevolgen (artikel 7.39 Wet milieubeheer).

Uit het onderzoek en de ingekomen reacties blijkt dat de evaluatie zich in het bijzonder moet richten op:

- De ontwikkelingen in de waterkwaliteit van het te onttrekken grondwater in Genneper Parken;
- De gevolgen de winning Genneper Parken op de natuurwaarden van het Kannunikesven en de natuurterreinen in het dal van de Dommel en Tongelreep;
- De ontwikkeling van de diepe stijghoogte door de diepe winning Budel in de richting van de Belgische grens
- Beperkingen van de gebruiksmogelijkheden van natte landbouwgronden in de omgeving van de winning Budel;

Ten aanzien van de waterkwaliteit in samenhang met bodem- en grondwatersanering is al voorzien in het opgestelde Masterplan door Brabant Water in nauwe samenwerking met de gemeente Eindhoven, provincie en waterschap De Dommel. Omdat het belang voor dit plan bij het waterleidingbedrijf zelf is gelegen zijn specifieke voorschriften in de watervergunning niet nodig.

Het starten van de onttrekking op winplaats Gennep Parken zal naar verwachting nog jaren duren. Vooral in stedelijke gebieden kunnen de omstandigheden zich snel wijzigen door nieuw optredende ontwikkelingen. Het is van belang een meetplan op te stellen dat aansluit bij de feitelijke omstandigheden van het moment van optredende veranderingen. Een jaar voordat van de winning gebruik gemaakt gaat worden dient in overleg met de natuurterreinbeherende instanties een meetplan worden opgesteld. Dit meetplan heeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Om de gevolgen van de diepe winning te Budel te kunnen beoordelen dient een meetplan te worden opgesteld. Specifieke aandacht is hierbij nodig voor de gevolgen richting België. Locatie en frequentie van metingen, maar ook de wijze van evaluatie wordt hierin vastgelegd. Brabant Water dient over dit meetplan overleg te voeren met de Vlaamse Milieumaatschappij. Het meetplan en de wijze van evaluatie van de effecten behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

In de omgeving van de natte Natuurparel Buelder broek zal de grondwaterstand gaan stijgen. Het verminderen/stoppen van de middeldiepe winning Budel vormt een onderdeel van het herstelplan voor dit natuurgebied. Het waterschap is bevoegd gezag voor zover het gaat om het treffen van ondervangende maatregelen. Het waterschap zal monitoren wat de effectiviteit en de gevolgen van de maatregelen zijn. In overleg tussen het waterschap en Brabant Water dient het bestaande monitoringsplan voor de middeldiepe winning aangepast te worden.

Op grond van het bovenstaande achten wij het redelijk dat wij 10 jaar na het in gebruik nemen van de diepe grondwaterwinning te Budel verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieu-effecten (artikel 7.41 Wet milieubeheer).

3. Procedure van de aanvraag om Grondwaterwetvergunning

3.1 De aanvraag

De aanvraag is door ons op 22 december 2008 ontvangen en is door ons doorgestuurd naar de wettelijke adviseurs.

Deze aanvraag maakt onderdeel uit van een optimalisatie van de waterwinningen te Nuland, Aalsterweg (Eindhoven) en Budel. De verandering betreft een verplaatsing van 3 miljoen m³ per jaar van Nuland-diep naar Budel-diep en een verplaatsing van 3,5 miljoen m³ per jaar Budel-middeldiep naar middeldiep te Aalsterweg/Gennep Parken in Eindhoven.

De aanleiding voor deze verplaatsing is als volgt samen te vatten:

- De huidige diepe winning van maximaal 5 miljoen m³ per jaar te Nuland is niet volledig te realiseren door de toestroom van brak grondwater;
- De huidige middeldiepe winning te Budel heeft een aanzienlijk effect op de te realiseren natuurdoelen in de natte natuurparel Buelder broek. Het handhaven van een grondwaterwinning in deze regio wordt vanuit de watervoorziening van belang geacht. Een diepe winning te Budel heeft geen effect op de natte natuurparel.
- In Eindhoven zijn problemen met grondwateroverlast. Vergroting van de middeldiepe winning zal deze problemen verminderen. Om over voldoende ruimte te beschikken voor de inrichting van het puttenveld en om eventuele gevolgen voor de natuur te verminderen zal het zwaartepunt van de winning in noordwestelijke richting worden verschoven en worden gelokaliseerd in Gennep Parken.

Dit besluit gaat specifiek in op de verplaatsing van de diepe winning van Nuland naar Budel, de verplaatsing van de middeldiepe winning van Budel naar Eindhoven zal in een afzonderlijk besluit vorm worden gegeven.

3.2 Ter inzage legging

De ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken hebben gedurende zes weken, namelijk van 7 december 2009 tot en met 18 januari 2010 ter inzage gelegen op de volgende locaties:

- de bibliotheek van het provinciehuis Noord-Brabant, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch;
- het gemeentehuis van Cranendonck, Capucijnerplein te Budel;
- het gemeentehuis van Eindhoven, Stadhuisplein 10 te Eindhoven;
- het gemeentehuis van Maasdonk, Dorpsplein 9 te Geffen;
- het gemeentehuis van 's-Hertogenbosch, Wolvenhoek 1 te 's-Hertogenbosch;
- het gemeentehuis van Waalre, Koningin Julianalaan 19 te Waalre;
- het gemeentehuis van Heeze-Leende, Jan Deckersstraat 2 te Heeze;
- de bibliotheek van het gouvernement van Limburg, Limburglaan 10 te Randwijck-Maastricht
- het gemeentehuis van Weert, Beekstraat 54 te Weert.

De stukken hebben van 7 december 2009 tot en met 18 januari 2010 tevens ter inzage gelegen in de gemeentehuizen van de Belgische gemeenten: Bocholt, Hamont-Achel, Neerpelt, Lommel en de bibliotheek van de provincie Belgisch Limburg.

3.3 Zienswijzen naar aanleiding van de ontwerpbeschikking

Gedurende de periode van ter inzage legging is een informatie- en inspraakavond georganiseerd, namelijk op 16 december 2009. Door de heer W.A.G.M. de Vries te Soerendonk is gebruik gemaakt van de gelegenheid om te overleggen met de aanvrager. De heer De Vries heeft tijdens de hoorzitting aangegeven een schriftelijke zienswijze in te dienen en geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid een mondelinge zienswijze naar voren te brengen.

Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking op de aanvraag zijn de volgende zienswijzen ingekomen:

1. Dr. W.F.A. Heemskerk, woonachtig te Echt, en Ir. W.H. Dierx, woonachtig te Venlo, datum 17 december 2009, ingekomen per post op 21 december 2009 en geregistreerd onder briefnummer 1621803.
2. Refresco Benelux, Frisdranken Industrie Winters B.V., Oranje Nassaulaan 44, 6026 BX Maarheeze, datum 4 januari 2009, ingekomen per post op 5 januari 2010 en geregistreerd onder briefnummer 1624545.
3. Brabant Water N.V., Magistratenlaan 200, 5223 MA 's-Hertogenbosch, datum 12 januari 2010, ingekomen per post op 13 januari 2010 en geregistreerd onder briefnummer 1628330.
4. De heer Nico Rooijackers, woonachtig te Soerendonk, datum 14 januari 2010, ingekomen per post op 18 januari 2010 en geregistreerd onder briefnummer 1630925.
5. Stichting Achmea Rechtsbijstand, namens de heer W.A.G.M. de Vries woonachtig te Soerendonk, datum 18 januari 2010, ingekomen per fax op 18 januari 2010 en geregistreerd onder nummer 1632350.

3.4 Samenvatting van en reactie op zienswijzen

De zienswijzen van reclamant nummer 1 luiden kort samengevat als volgt:

Aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen van de omvangrijke grondwateronttrekkingen voor de bruinkoolwinningen in Duitsland en het volstorten van grondwinplassen langs de Maas en de doorwerking hiervan voor het grondwaterbeheer in Limburg en Noord-Brabant. Tevens wordt gevraagd om in de ontwerpbesluitgeving voldoende rekening te houden met de inwerkingtreding van de Waterwet, december 2009, waarbij het grondwaterbeheer overgaat van de provincie naar de waterschappen.

Reactie op zienswijzen:

Grootschalige ingrepen, zoals de bruinkoolwinningen en het volstorten van grindgaten langs de Maas, zullen hun doorwerking hebben in de regionale waterhuishouding. Een doorwerking tot in Noord-Brabant is theoretisch niet uit te sluiten. De veranderingen zullen, vanwege de grote afstand en het voorkomen van zeer sterk afsluitende bodemlagen, naar verwachting echter bijzonder klein zijn in de omgeving van Budel.

De zienswijzen van reclamant nummer 2 luiden kort samengevat als volgt:

Aangegeven wordt dat door het vergroten van de diepe onttrekking de kwaliteit van het grondwater kan gaan wijzigen. Gezien het belang van water voor de bedrijfsvoering (Frisdrankenindustrie) wensen zij garanties dat de kwaliteit en kwantiteit van de grondwateronttrekking door Refresco geen nadelige gevolgen zal ondervinden van de diepe winning te Budel.

Reactie op zienswijzen:

Ter plaatse van de winning van reclamant is een verlaging te verwachten van 1 tot 1,5 meter in het diepe pakket. Naar verwachting heeft dit geen nadelige effecten op de winningsmogelijkheden en de kwaliteit van het onttrokken grondwater.

De zienswijzen van reclamant nummer 3 luiden kort samengevat als volgt:

Bij brief van 12 januari 2010 zijn enkele voorstellen gedaan voor tekstuele aanpassingen van het ontwerpbesluit.

Bij brief van 27 januari 2010 is gereageerd op het ontwerpbesluit Macharen, waarbij is verzocht deze brief ook te betrekken bij besluit Budel-diep. In het ontwerpbesluit Macharen wordt door de provincie voorgesteld de ondiepe winning te Macharen te verminderen van 6,7 miljoen m³ per jaar naar 3 miljoen m³ per jaar. Brabant Water hecht er bijzonder aan de totale vergunningscapaciteit niet te verminderen en stelt daarom voor de vermindering te Macharen te beperken tot 3 miljoen m³ per jaar en de voorgenomen intrekking van de diepe winning Nuland niet te laten plaatsvinden.

Reactie op zienswijzen

Het verzoek van Brabant Water om de vermindering van de vergunningruimte te Nuland-diep niet met 3 miljoen m³ te verminderen, is alleen gemotiveerd vanuit de optiek om de in totaal toegestane vergunningruimte niet te laten verminderen. Uit de mer-studie volgt dat de voorgenomen vermindering te Nuland van weinig invloed is op natuur en landbouw, het laten voortbestaan van de vergunningruimte zal dan ook naar verwachting van weinig invloed zijn op andere belangen.

Een direct gebruik van deze 3 miljoen m³ is niet te verwachten vanwege de aanwezigheid van brakwater. Wel zijn nieuwe technieken in ontwikkeling waarbij brakwater kan worden gezuiverd tot drinkwater.

De zienswijzen van reclamant nummer 4 luiden kort samengevat als volgt:

Bezwaar wordt gemaakt tegen het verplaatsen van de ondiepe winning te Budel naar het diepe pakket, omdat hierdoor de grondwaterstand zal stijgen en er vernatting zal optreden. Ook zal de kans op overstroming door waterloop Boulder Aa, toenemen met extra kans op verontreiniging van de percelen.

Reactie op zienswijzen:

Vermindering van de ondiepe onttrekking te Budel zal een verhoging van de grondwaterstand tot gevolg hebben. In een aantal gevallen kan dit de gebruiksmogelijkheden van landbouwgronden beperken. In een groot gebied zal echter door de verhoging van de grondwaterstand de droogteschade in de landbouw en de verdroging van de natuur verminderen.

Hierbij dient overwogen te worden dat het niet mogelijk is om de grondwateronttrekker over langere termijn te verplichten de onttrekking in stand te houden. Een vergunning in het kader van de (Grond)Waterwet geeft een recht om te mogen onttrekken, maar geen plicht. Wel mag van een bedrijf verwacht worden dat zij bij een sterke vermindering van de onttrekking, bij normale omstandigheden, rekening houden met andere belangen, bijvoorbeeld door een overgangstermijn in acht te nemen. De vergunninghouder verplichten om passende maatregelen te nemen, in de vorm van ontwateringwerken van landbouwpercelen, is niet mogelijk omdat zij voor het nemen van deze maatregelen niet bevoegd is. Verder zou er door het niet kunnen voldoen aan de voorschriften toch een vorm van onttrekkingsplicht ontstaan, hetgeen niet in overeenstemming is met de (Grond)Waterwet.

In de situatie van de ondiepe winning te Budel dient verder overwogen te worden dat het verminderen van de onttrekking onderdeel uitmaakt van een pakket van maatregelen om de waterhuishouding van de natte natuurpleel beter af te stemmen op de te realiseren natuurdoelen. Het mitigeren dan wel compenseren van de nadelige effecten voor andere belangen dient binnen dit geheel gezien te worden.

De zienswijzen van reclamant nummer 5 luiden kort samengevat als volgt:

Geconstateerd wordt dat door het stoppen van de ondiepe winning te Budel de grondwaterstand zal stijgen en dit nadelige gevolgen zal hebben voor de bedrijfsvoering. Aangegeven wordt dat in de vergunning passende maatregelen als voorwaarde opgenomen moeten worden om schade te voorkomen. Indien passende maatregelen niet mogelijk zijn dan dient de aanvraag afgewezen te worden.

Reactie op zienswijzen:

Hiervoor verwijzen naar onze reactie op de zienswijze van reclamant 4.

3.5 Advies Provinciale omgevingscommissie

De commissie kan instemmen met de ontwerpbesluitingen. Wel constateert zij dat een regeling ontbreekt voor natuurcompensatie en schaderegeling bij grondwateronttrekkingen met Rijksgrens overschrijdende effecten. Verder wenst de commissie informatie over het totaal aan onttrekkingen en de te verwachten ontwikkelingen hierin.

3.6 Reactie op het Advies van de Provinciale omgevingscommissie

Wij zien in de door de commissie gemaakte aanvullende opmerkingen geen aanleiding om het dictum van het te nemen besluit te wijzigen ten opzichte van het ontwerp-besluit.

4. Gevolgen van aangevraagde verplaatsing

Budel: Het starten van een diepe winning te Budel leidt tot een daling van de stijghoogte in het diepe pakket. Deze daling is maximaal 4 meter ter plaatse van de winputten en neemt met toenemende afstand af. De verlaging strekt zich uit over een groot gebied. Verlagingen in het winningpakket van meer dan 25 cm komen voor tot een afstand van ca 15 km van de winning. De diepe verlaging werkt door naar het middeldiepe pakket. In de omgeving van de winplaats wordt deze verlaging ruimschoots gecompenseerd door de verhoging die het gevolg is van het stoppen van de middeldiepe winning. Op grotere afstand heeft de huidige middeldiepe winning geen effect en treden er in het middeldiepe pakket en nabij maaiveld zeer geringe grondwaterstandverlagingen op als gevolg van de diepe winning, deze zijn kleiner dan 1 cm. De diepe winning in combinatie met het stoppen van de middeldiepe winning heeft een gunstig effect op de na te streven waardevolle natuurdoelen in de omgeving van de winplaats. In de verdere omgeving is de berekende verlaging zo klein dat deze een te verwaarlozen effect op de natuurwaarden heeft.

Voor de landbouw kan op een aantal locaties nabij de winplaats een zodanige grondwaterstandverhoging optreden dat deze beperkingen gaat stellen aan de gebruiksmogelijkheden van de grond. Zeer kleine verlagingen op grotere afstand van de winning zijn voor de landbouw niet relevant.

Bij het stoppen van de middeldiepe winning en het starten van een diepe onttrekking zal het bestaande Grondwaterbeschermingsgebied komen te vervallen en worden vervangen door een boringsvrije zone. De omvang van de boringsvrije zone is veel kleiner dan het huidige grondwaterbeschermingsgebied.

Nuland: Een eventuele vermindering van de vergunningscapaciteit met 3 miljoen m³ van de diepe winning, zal tot maximaal 10 cm grondwaterstandverhoging tot gevolg hebben. Voor de landbouw en de natuur zal deze verhoging over het algemeen een gunstig effect hebben.

Optredende wateroverlast is niet te verwachten. De beschermingszones rond de winning Nuland worden bepaald door de middeldiepe winning. Omdat dit deel van de vergunning zich niet wijzigt zal ook het grondwaterbeschermingsgebied geen wijziging ondergaan.

5. Afweging van belangen

De aangevraagde verplaatsing van de diepe winning van Nuland naar Budel maakt onderdeel uit van een optimalisatie van de winningen Nuland, Budel en Eindhoven-Aalsterweg. De totale vergunningsomvang neemt niet toe en ook de verdeling over de watervoerende lagen blijft gelijk. Door de aangevraagde verplaatsingen wordt bereikt:

- dat een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het herstel van de natte natuurparel het Buulder broek. Voor een aantal landbouwpercelen kan dit tot gevolg hebben dat zonder aanvullende maatregelen de gebruiksmogelijkheden worden beperkt door wateroverlast. Op grotere afstand van de winplaats zal door de diepe winning te Budel een verwaarloosbaar effect op de natuur optreden;
- dat in Eindhoven een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het verminderen van de wateroverlast.

- In de aanvraag en het MER was voorzien dat de winning Nuland-diep met 3 miljoen m³ zou worden verminderd. Hiermee zou worden bereikt dat de in totaal toegestane winningomvang niet zou worden vergroot. Het effect van een vermindering van de diepe winning Nuland op de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen is niet groot. Het wordt verantwoord geacht om bij het besluit over de winning Macharen een definitief oordeel te geven over de gewenste winningsomvang te Nuland.

De gevolgen van een diepe winning te Budel zijn klein. Blijvende aandacht is nodig om te voorkomen dat in de diepe lagen een overonttrekking plaats gaat vinden. Bij de huidige winningsomvang is hiervan geen sprake. Ten aanzien van de problematiek van de diep gelegen watervoerende lagen in Vlaanderen is het van belang dat goede monitoring en rapportage plaats gaat vinden van de optredende veranderingen. Door de aanvrager zal een monitorings- en evaluatieplan opgesteld moeten worden waar ook diepe waarnemingsputten deel van zullen uitmaken, om een juist beeld te krijgen van de gevolgen ook in de richting van Vlaanderen.

Voor het realiseren van een deel van de voorgenomen optimalisatie zal veel tijd nodig zijn. Het verplaatsen van de middeldiepe winning Budel naar het nieuw in te richten wingebied Genneper Parken te Eindhoven zal naar verwachting tussen 5 en 10 jaar in beslag nemen.

Vergroting van de totale winning in Budel is niet gewenst. Als voorwaarde zal worden opgenomen dat de som van middeldiepe en diepe winning te Budel niet groter mag zijn dan de huidige middeldiepe winning van 3.5 miljoen m³ per jaar.

De in te stellen boringsvrije zone voor een diepe winning te Budel ligt binnen het huidige grondwaterbeschermingsgebied. Besluitvorming hierover vindt niet plaats in onderhavig besluit, maar vindt plaats in een wijziging van de Provinciale milieuverordening.

Gelet op het voorgaande zijn we van mening dat de gevraagde uitbreiding van de diepe winning Budel kan worden verleend. Een definitief oordeel over de winningsomvang te Nuland zal plaatsvinden bij het besluit over Macharen, hierbij zal tevens mee gewogen worden dat de totale toegestane winningomvang niet verder zal stijgen.

De besluiten over de diepe winning Budel en de winning te Genneper Parken te Eindhoven hebben een sterke onderlinge relatie en zijn gezamenlijk beschreven in een MER. Wij achten het gewenst dat de monitoring en evaluatie van beide besluiten in samenhang worden uitgevoerd. Wij hebben er daarom voor gekozen om aan beide besluiten gelijke voorschriften te verbinden.

6. Besluit

Gelet op de Grondwaterwet besluiten wij:

I. Besluit met betrekking tot de winplaats Budel:

Aan Brabant Water NV vergunning te verlenen voor het onttrekken van water aan de bodem op de winplaats Budel, Kadastrale percelen Gemeente Budel, Sectie K, nrs 4, 5, 12, 19, 570 en 1247, tot een maximum van 3 miljoen m³ per jaar en 300.000 m³ per maand uit het diepe watervoerende pakket tussen 185 en 325 meter onder maaiveld, onder de voorwaarde dat in de overgangstijd, tot uiterlijk 1 januari 2020, de totale onttrekking van de middeldiepe winning en de diepe winning te Budel samen niet meer bedragen dan 3,5 miljoen m³ per jaar en 350.000 m³ per maand.

II. Het onttrokken water dient gebruikt te worden voor de bereiding van drinkwater voor de openbare drinkwatervoorziening.

III. Aan dit besluit de volgende voorschriften te verbinden:

- a. Een jaar voordat van de diepe winning Budel gebruik gemaakt wordt, dient een monitorings- en evaluatieplan te worden opgesteld in overleg met de natuurterreinbeherende instanties. Dit plan dient ter goedkeuring bij ons te worden ingediend;
- b. Zes maanden voordat van de diepe winning Budel gebruik gemaakt wordt, dient een monitorings- en evaluatieplan te worden opgesteld in overleg met de Vlaamse Milieumaatschappij. Dit plan dient ter goedkeuring bij ons te worden ingediend;
- c. In overleg met Waterschap De Dommel dient het bestaande meetplan voor de middeldiepe winning Budel te worden herzien. Dit plan dient ter goedkeuring bij ons te worden ingediend.

's-Hertogenbosch, 1 juni 2010.

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit, namens deze,

drs. A.F. de Goede,
bureauhoofd Grondwater.

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op de op 22 december 2008 bij hen ingekomen aanvraag van Brabant Water te 's-Hertogenbosch, om een vergunning krachtens de Grondwaterwet voor een middeldiepe grondwateronttrekking te Eindhoven - Genneper Parken.

Beschikking

Brabant Water NV
Postbus 1068
5200 BC 's-HERTOGENBOSCH

Onderwerp

Vergunning ingevolge de Grondwaterwet, Eindhoven – Genneper Parken.

Directie

Ecologie

Ons kenmerk

1687938

1. Aanvraag

1.1 Beschrijving van de aanvraag

Op 22 december 2008 hebben wij van Brabant Water NV te 's-Hertogenbosch een aanvraag ontvangen voor een vergunning krachtens de Grondwaterwet voor het onttrekken van grondwater ten behoeve van de openbare watervoorziening. De aanvraag voorziet in een middeldiepe winning van 6 miljoen m³ per jaar op de nieuw in te richten winplaats Genneper Parken te Eindhoven. De winning zal plaatsvinden uit het middeldiepe watervoerende pakket, gelegen op een diepte van 25 tot 80 meter minus maaiveld. Naar verwachting zijn circa 10 pompputten nodig, deze zullen worden gesitueerd op de kadastrale percelen Gemeente Gestel, sectie A, nr 6068 en 6078, en sectie C, nr 3881.

De totale middeldiepe winning in zuidoost Noord-Brabant zal niet worden uitgebreid omdat de middeldiepe winning te Eindhoven - Aalsterweg met 2,5 miljoen m³ per jaar wordt verminderd en de middeldiepe winning te Budel van 3,5 miljoen m³ per jaar zal worden beëindigd. Voor Aalsterweg is nu een vergunning beschikbaar voor een middeldiepe winning van 5 miljoen m³ per jaar, deze zal dus gehalveerd worden. De kadastrale aanduiding van het puttenveld blijft gelijk. Voor Aalsterweg is ook een vergunning beschikbaar voor een winning van 5,8 miljoen m³ per jaar uit het diepe pakket, gelegen op 200 tot 280 meter minus maaiveld. De vergunning voor de diepe winning wordt niet gewijzigd.

De begrenzing van het waterwingebied voor Aalsterweg, zoals opgenomen in de Provinciale milieuverordening (PMV) blijft ongewijzigd. Voor Genneper Parken zal een nieuw waterwingebied aangewezen worden. De begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied zal ook aangepast worden. In het bij de aanvraag gevoegde milieueffectrapport is een indicatie gegeven van de ligging van de verschillende gebieden. Besluitvorming over de waterwingebieden en de beschermingszone zal plaatsvinden door een wijziging van de Provinciale milieuverordening (PMV).

1.2 Aanleiding voor het indienen van de aanvraag

Deze aanvraag maakt onderdeel uit van een optimalisatie van de waterwinningen te Nuland, Eindhoven (Aalsterweg) en Budel. De verandering betreft een verplaatsing van 3 miljoen m³ per jaar van Nuland-diep naar Budel-diep en een verplaatsing van 3,5 miljoen m³ per jaar van Budel-middeldiep naar middeldiep te Aalsterweg/Genneper Parken in Eindhoven.

De aanleiding voor deze verplaatsing is als volgt samen te vatten:

- De huidige diepe winning van maximaal 5 miljoen m³ per jaar te Nuland is niet volledig te realiseren door de toestroom van brak grondwater. Naast de diepe winning is ook vergunning verleend voor een middeldiepe winning van 5 miljoen m³ per jaar te Nuland. Dit deel van de vergunning zal niet veranderen.
- De huidige middeldiepe winning te Budel heeft een aanzienlijk effect op de te realiseren natuurdoelen in de natte natuurparel Buelder broek. Het handhaven van een grondwaterwinning in deze regio wordt vanuit de watervoorziening van belang geacht. Een diepe winning te Budel heeft een gering direct effect op de natte natuurparel.
- In Eindhoven zijn problemen met grondwateroverlast. Vergroting van de middeldiepe winning zal deze problemen verminderen. Om over voldoende ruimte te beschikken voor de inrichting van het puttenveld en om eventuele gevolgen voor de natuur te verminderen zal het zwaartepunt van de winning in noordwestelijke richting worden verschoven en worden gelokaliseerd in Genneper Parken.

De gehele optimalisatie is uitgewerkt in één milieueffectrapport. Voor de besluitvorming in het kader van de Grondwaterwet zijn twee vergunningaanvragen ingediend. Naast de onderhavige aanvraag is een aanvraag ingediend voor een winning van 3 miljoen m³ per jaar op de winplaats te Budel.

1.3 Huidige vergunnings situatie

Voor de winplaats Nuland is een vergunning verleend voor een winning van 10 miljoen m³ per jaar, waarbij maximaal 5 miljoen m³ per jaar uit het middeldiepe pakket mag worden onttrokken.

Voor de winplaats Budel is vergunning verleend voor een winning van 3,5 miljoen m³ per jaar uit het middeldiepe pakket.

Op de winplaats Aalsterweg te Eindhoven is vergunning verleend voor een middeldiepe winning van 5 miljoen m³ per jaar en een diepe winning van 5,8 miljoen m³ per jaar.

2. Milieu-effectrapportage

2.1 MER-plicht

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 15.1 van de C-lijst van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (de onttrekking van grondwater aan de bodem alsmede de wijziging of uitbreiding van bestaande onttrekkingen). Dit betekent dat een milieueffectrapport (hierna te noemen MER) is opgesteld. Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming in het kader van de aanvraag om een vergunning op grond van de Grondwaterwet. Het MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu inzichtelijk te maken en zo de milieubelangen een volwaardige plaats bij de besluitvorming op de aanvraag te geven.

Overeenkomstig het Besluit milieu-effectrapportage 1994, is het opstellen van een MER verplicht voor zowel de aanvraag Eindhoven – Genneper Parken als voor de aanvraag voor Budel-diep. Brabant Water heeft er, gezien de sterke samenhang tussen beide aanvragen, voor gekozen hiervoor één MER op te stellen.

2.2 Het milieueffectrapport (MER)

2.2.1 Verloop van de MER-procedure

Op 28 augustus 2007 zijn door ons de “Richtlijnen MER, Optimalisatie waterwinningen Budel, Eindhoven en Nuland” vastgesteld. Op 22 december 2008 hebben wij, tegelijk met de aanvraag om een Grondwaterwet-vergunning betreffende Waterproductiebedrijf Budel en de aanvraag om een Grondwaterwet-vergunning betreffende Waterproductiebedrijf Aalsterweg/Genneper Parken, de Milieueffectrapportage “Optimalisatie waterwinningen Budel, Eindhoven en Nuland” van Brabant Water ontvangen.

Wij hebben geoordeeld dat het MER voldoende uitwerking gaf aan de door ons opgestelde richtlijnen en de wettelijke eisen die worden gesteld aan het MER en achtten het MER daarom aanvaardbaar.

Het milieueffectrapport heeft van 11 maart 2009 tot en met 21 april 2009 ter inzage gelegen. Er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het houden van een hoorzitting. In totaal zijn 5 zienswijzen ingediend, waarvoor wij verwijzen naar paragraaf 2.3.3. De Provinciale Omgevingscommissie heeft op 14 mei 2009 haar advies aan ons uitgebracht. Op 26 mei 2009 hebben wij het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. ontvangen. Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. hebben wij van Brabant Water op 16 juli 2009 aanvullende informatie ontvangen.

2.2.2 Coördinatie met medebevoegd gezag

Coördinatie in het kader van m.e.r-procedure met een ander medebevoegd gezag is niet aan de orde.

2.3 Overwegingen bij het MER

2.3.1 Toetsingsadvies commissie voor de milieu-effectrapportage

De Commissie voor de m.e.r. is van oordeel dat alle essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is. Het MER geeft voor de beschreven alternatieven in voldoende mate inzicht in de daadwerkelijke effecten op hydrologie, natuur, bebouwing en landbouw van de beschreven alternatieven.

De Commissie voor de m.e.r. adviseert verder:

1. voor het Buulder broek een GGOR vast te stellen en de verdere precisering van de maatregelen, samen met afspraken over de uitvoering door verschillende actoren, daar onderdeel van uit te laten maken;
2. voor de winning op locatie Genneper Parken een bodemsaneringsprogramma voor het intrekgebied van deze winning op te stellen;
3. voorafgaand aan het starten van de winning in de Genneper Parken een nadere ecohydrologische (detail)analyse uit te voeren van de doorwerking van deze winning op het Kanunnikesven om op basis daarvan (indien nodig) mitigerende maatregelen uit te werken;
4. effect van mitigerende maatregelen tegen wateroverlast in het landbouwgebied in kaart te brengen voordat het besluit op de aanvraag wordt genomen en dit bijvoorbeeld in een GGOR Buulder broek op te nemen, omdat mitigerende maatregelen voor de landbouw mogelijk een verdrogend effect hebben voor de natuur;
5. te onderzoeken wat de te verwachten kwaliteit van het ruwe water is voordat de vergunning definitief wordt verleend in verband met mogelijke negatieve milieueffecten van de toe te passen zuivering.

Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. hebben wij op 16 juli 2009 van Brabant Water een brief ontvangen met de volgende aanvullende informatie:

Genneper Parken/Kanunnikesven

In 2008 heeft Brabant Water een ecohydrologische systeemanalyse voor het Kanunnikesven laten uitvoeren. In de rapportage van dit onderzoek wordt een aantal maatregelen genoemd om eventuele effecten op het Kanunnikesven te mitigeren. De eventuele uitwerking van de mitigerende maatregelen volgt indien de monitoring van effecten in het kader van het evaluatieprogramma in het MER daar aanleiding toe geeft. Brabant Water is inmiddels in gesprek getreden met het Brabant Landschap, beheerder van het ven, en zal nog in 2009 afspraken maken over monitoring en eventuele uitwerking van mitigerende maatregelen rond het Kanunnikesven.

Buulder broek

Waterschap De Dommel is in het kader van het gebiedsproces Baronie-Cranendonk bezig met de uitwerking van mitigerende maatregelen en de effecten daarvan. Voor de maatregel 'drainage' zijn de effecten reeds onderzocht. Vooralsnog gaat voor mitigatie de voorkeur uit naar grondruil en schadevergoeding. Als dit niet mogelijk of ongewenst is, dan is drainage een optie.

Brabant Water maakt met het waterschap concrete afspraken over de financiële bijdrage aan de mitigerende maatregelen en over verdere participatie van Brabant Water in het gebiedsproces Baronie-Cranendonk. Waterschap De Dommel stelt het GGOR vast nadat bij de grondeigenaren onderzocht is welke aanvullende maatregelen kunnen worden genomen ter optimalisatie van het grond- en oppervlaktewaterregiem. Deze vaststelling vindt waarschijnlijk in het najaar van 2011 plaats.

Waterkwaliteit Genneper Parken

Brabant Water werkt samen met haar partners in Eindhoven aan de bescherming van de grondwaterkwaliteit. Het Masterplan Eindhoven, dat bestuurlijk bekrachtigd is door gemeente Eindhoven, gemeente Waalre, Waterschap De Dommel, Provincie Noord-Brabant en Brabant Water, beoogt het effect van de verontreinigingen in beeld te brengen, risico's aan te geven en een saneringsaanpak te bewerkstelligen teneinde een goede grondwaterkwaliteit te realiseren voor de drinkwatervoorziening zonder dat complexe aanvullende zuivering nodig is. Een risico analyse is reeds uitgevoerd. Momenteel wordt door Brabant Water onderzoek uitgevoerd naar het netwerk van monitoringsputten om de ruwwaterkwaliteit te meten. Uit dit onderzoek zal naar verwachting blijken dat er meerdere monitoringsputten in 2009/2010 bijgeplaatst moeten worden.

De fasering (periode van 10 jaar) van de op te starten waterwinning in de Genneper Parken zal worden afgestemd op de uitvoering en de resultaten van de sanering. Informatie over de te verwachten kwaliteit van het ruwe water is deels al beschikbaar en zal in de loop van 2010 nog worden aangevuld via de aanvullende monitoringsputten. Brabant Water zal pas starten met de winning als de sanering zich in een ver gevorderd stadium bevindt. Zij is van mening dat de te verwachten kwaliteit van het ruwe water inderdaad onderzocht moet zijn op het moment dat met de winning in Eindhoven zal worden gestart, maar dat het te nemen besluit over de vergunningaanvraag niet in afwachting daarvan moet worden uitgesteld.

Naar aanleiding van het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. en de reactie van Brabant Water daarop merken wij het volgende op:

- Ad 1. Voor het Bulder broek zal door het Waterschap De Dommel een GGOR worden vastgesteld. De noodzakelijke mitigerende maatregelen die nodig zijn vanwege hogere grondwaterstanden zullen hiervan onderdeel uitmaken. Zoals uit de brief van Brabant Water blijkt zullen door het waterschap De Dommel en Brabant Water afspraken worden gemaakt over de eventuele kosten van compenserende maatregelen. Naar verwachting zal het GGOR pas in 2011 worden vastgesteld.
- Ad 2. Zoals uit de brief van Brabant Water blijkt is voor de omgeving van de winning Genneper Parken een Masterplan voor de bescherming van de grondwaterkwaliteit opgesteld. De sanering van verontreinigde locaties zal onderdeel uitmaken van dit Masterplan. Naar verwachting zal de uitvoering tot circa 10 jaar in beslag nemen en zal de ingebruikname van de winning Genneper Parken worden afgestemd op de voortgang van de saneringswerkzaamheden.
- Ad 3. Door Brabant Water is een ecohydrologische systeemanalyse voor het Kanunnikesven uitgevoerd. Door Brabant Water zullen in de loop van 2009 afspraken met de beheerder worden gemaakt over de specifieke monitoring en de eventuele mitigerende maatregelen. Na het starten van de winning zal duidelijk worden welke effecten werkelijk optreden en kunnen op basis van monitoringsgegevens mitigerende maatregelen worden vastgesteld.
- Ad 4. Het waterschap is bevoegd over de te nemen mitigerende maatregelen om wateroverlast in landbouwgebieden te verminderen. Zoals aangegeven zal dit onderdeel uitmaken van het vast te stellen GGOR. Het is niet gewenst de besluitvorming op de onderhavige aanvraag aan te houden totdat het GGOR in 2011 is vastgesteld.
- Ad 5. Zoals uit de brief van Brabant Water blijkt zal de ruwwaterkwaliteit mede bepaald worden door de uit te voeren bodemsaneringswerkzaamheden. Omvangrijke inspanningen op het saneringsgebied zijn pas te verwachten indien het waterleidingbedrijf de zekerheid heeft dat een nieuwe winning in Genneper Parken is toegestaan. Het aanhouden van de besluitvorming op de onderhavige aanvraag is niet gewenst.

2.3.2 Alternatieven

Per winplaats Budel, Eindhoven-Aalsterweg en Nuland-diep zijn meerdere alternatieven uitgewerkt in het MER.

Voor Budel is onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor mitigerende maatregelen om wateroverlast te voorkomen en de mogelijkheden van een seizoensmatige verdeling van de onttrekking, met een middeldiepe winning in de winter en een diepe winning in de zomer. De seizoensmatige verdeling heeft echter maar beperkte voordelen en is bedrijfstechnisch moeilijk uitvoerbaar. Dit alternatief is niet verder uitgewerkt.

Voor Eindhoven is onderzocht wat de mogelijkheden zijn om de uitbreiding van 3,5 miljoen m³ per jaar op Aalsterweg te laten plaatsvinden, eventueel in combinatie met een seizoensmatige verdeling van de winning over diep en middeldiepe watervoerende lagen. Verder zijn nieuwe locaties onderzocht in Genneper Parken, Vredeoord en Welschap. Voor Genneper Parken is tevens een plusmodel onderzocht waarbij naast een winning van 3,5 miljoen m³ per jaar een winning van 6 miljoen m³ per jaar is uitgewerkt, waarbij op Aalsterweg de winning met 2,5 miljoen m³ per jaar wordt verminderd.

Voor de winplaats Nuland is alleen een vermindering van de diepe winning met 3 miljoen m³ per jaar uitgewerkt.

Als voorkeursalternatief (VKA) is door Brabant Water gekozen voor:

- Onttrekking van 3 miljoen m³ per jaar te Budel-diep;
- Onttrekking van 6 miljoen m³ per jaar middeldiep te Eindhoven/Genneper Parken,

Samen met:

- Vermindering van de winning Nuland-diep met 3 miljoen m³ per jaar;
- Stoppen van de winning van 3,5 miljoen m³ per jaar middeldiep te Budel;
- Verminderen van de middeldiepe winning Aalsterweg met 2,5 miljoen m³ per jaar;
- Uitbreiding van het meetnet waterkwaliteit in Eindhoven, opstellen gebiedsdossier en onderzoek starten naar bodemverontreiniging en aanvullende zuivering;
- meewerken met Waterschap en landbouwbedrijfsleven rond Budel, aan de aanpak van eventuele natschade bij hydrologisch herstel van de natte natuurparel Buulder broek;

Al deze stappen dragen bij aan de doelstellingen gericht op hydrologisch herstel van Buulder broek, het oplossen van de grondwateroverlast in Eindhoven en het voorkomen van problemen met verzilting in Nuland.

Als Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) is omschreven:

Het MMA omvat het VKA met een aantal aanvullende maatregelen:

- Brabant Water zal meedenken met Waterschap De Dommel over de optimalisatie van de natuurontwikkeling in Buulder broek. De voor dit MER ontwikkelde rekenmodellen worden hiervoor beschikbaar gesteld;
- Brabant Water zal naar verwachting stappen zetten voor het vernatten van het Groot Huisven in waterwingebied Groote Heide (gelegen in het Natura 2000 gebied) en daar in het kader van de adoptie van de heikikker mogelijk faunatunnels en kikkerpoelen aanleggen;
- Brabant Water overlegt met gemeente Eindhoven over milieuvriendelijke koude-warmte-opslag langs de rand van het beschermingsgebied op basis van het 'nee, tenzij'-principe met strakke criteria;
- Brabant Water maakt met de gemeente Eindhoven en Waalre afspraken hoe om te gaan met bodemverontreinigingen;
- Brabant Water kijkt samen met gemeente Eindhoven en Brabants Landschap naar mogelijke optimalisatie van de (grond)watersituatie rond Kanunnikesven in relatie tot de hoogveenvegetatie daar.

2.3.3 Inspraakreacties en adviezen

Naar aanleiding van de ter inzage legging van het MER en de vergunningaanvraag hebben wij vijf schriftelijke zienswijzen ontvangen.

De heer/mevrouw De Vries te Soerendonk geeft aan dat de berekeningen zijn gemaakt voor de gemiddeld hoogste grondwaterstanden, maar dat deze ook voor de hoogste grondwaterstanden moeten worden uitgevoerd. In het rapport dient verder ingegaan te worden op de technische hulpmiddelen die mogelijk zijn om schade aan landbouw te voorkomen en welke maatregelen genomen mogen worden en wie hierover beslist. Ten aanzien van de in te stellen boringsvrije zone wordt opgemerkt dat deze beperkt moet worden tot het pakket van winning, om koude/warmte opslag mogelijk te maken. Naast het stoppen van de middeldiepe winning is het waterschap ook bezig met een herinrichting van de Buulder Aa. Verwacht kan worden dat hierdoor ook een vernatting op gaat treden. Het Milieueffectrapport geeft onvoldoende inzicht in de combinatie van effecten en onvoldoende duidelijkheid over de verantwoordelijkheid voor deze ingrepen. De rapporten geven onvoldoende duidelijkheid over de afhandeling van optredende schade. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor mogelijke afwijkingen die kunnen ontstaan over de berekende effecten en de feitelijk optredende effecten.

De Vlaamse Overheid te Brussel geeft aan dat zij akkoord kunnen gaan met de conclusies van het MER.

Brabantse Milieufederatie te Tilburg geeft aan dat het stoppen van de middeldiepe winning te Budel en het herinrichten van de natte natuurparel Buulder broek door waterschap De Dommel, volledig gericht moet zijn op herstel van de grondwaterafhankelijke natuur. Zij geeft aan dat naast herstel van de grondwaterstanden ook het bodemgebruik hierbij een belangrijke rol speelt. Verder wordt aandacht gevraagd voor de negatieve gevolgen van de winningsuitbreiding in Eindhoven. Mitigatie en compensatie wordt van belang geacht voor de negatieve gevolgen voor de bloemrijke graslanden bij Stratum en de moerasgebieden en elzenbroekbos langs de Tongelreep. Verder wordt verzocht concrete maatregelen te onderzoeken en te benoemen om de negatieve gevolgen voor het Kannunikensven te voorkomen. Verder wordt verzocht de problematiek van grondwateronttrekking in relatie met bodemverontreinigingen nader uit te werken. Tot slot wordt aangegeven dat zij kunnen instemmen met de vermindering van de diepe winning te Nuland.

De heer/mevrouw Van Lievenoogen te Soerendonk is van mening dat de effecten van het stoppen van de middeldiepe winning te Budel bepaald moeten worden ten opzichte van de vergunde hoeveelheid en niet ten opzichte van de feitelijke onttrekking. Aangegeven wordt dat in januari 2009 een hoorzitting plaats zou vinden, dit is niet gebeurd. Als belangrijkste punt wordt de mogelijk optredende natschade gezien, waarbij de verwachte grondwaterstandstijging boven op de al opgetreden stijging zal plaatsvinden. Het wordt noodzakelijk geacht dat eerst meer duidelijkheid ontstaat over de gevolgen van het stoppen van de winning en de te nemen maatregelen, voordat besluiten over een verdere vermindering worden genomen.

De Vlaamse Milieumaatschappij te Brussel geeft aan dat het diepe watervoerende pakket, waar de nieuwe winning te Budel is gepland, in België in het ontwerp stroomgebiedbeheerplan, als afzonderlijk waterlichaam is aangegeven. Dit waterlichaam is afgebakend als MS_0200_GWL_2, en verkeert in slechte kwantitatieve toestand. Zij zijn van mening dat het effect van de diepe winning op de diepe watervoerende pakketten te weinig is onderzocht, mede in relatie met andere diepe winningen. Nadere uitwerking, monitoring en periodieke rapportages worden noodzakelijk geacht.

De ingebrachte reacties zijn als volgt samen te vatten:

1. Wateroverlast voor de landbouw in Budel:

Gevreesd wordt dat een aantal landbouwpercelen schade zullen ondervinden door te hoge grondwaterstanden. Het gaat hierbij om de gevolgen van het stoppen van de middeldiepe winning, in combinatie met de al opgetreden vermindering van de middeldiepe onttrekking Budel en de herstelmaatregelen van de natte natuurparel Buulder broek die het waterschap De Dommel neemt.

2. Gevolgen voor de natuur:

Door uitbreiding en verplaatsing van de middeldiepe winning in Eindhoven zullen natuurwaarden in het dal van de Dommel en de Tongelreep mogelijk beperkt worden en kan de gewenste natuurontwikkeling bij het Kannunikesven nadelig worden beïnvloed. Voor het herstel van Buulder broek wordt aangegeven dat naast herstel van de grondwaterstanden ook aandacht voor het bodemgebruik van belang is voor herstel van de natte natuurparel.

3. Effect diepe winning te Budel:

In het Stroomgebiedsbeheersplan dat door Vlaanderen is opgesteld, als uitvoering van de Kaderrichtlijn Water (KRW), is aangegeven dat diep gelegen grondwaterlichamen in België kwantitatief niet op orde zijn. Deze diep gelegen watervoerende lagen staan in direct contact met de bodemlaag waaruit de voorgenomen diepe winning te Budel zal plaatsvinden.

4. Grondwaterkwaliteit in Eindhoven:

Aandacht wordt gevraagd voor de bodemverontreinigingsproblematiek in stedelijk gebied van Eindhoven en de kwaliteitsontwikkeling van het te onttrekken grondwater.

Reactie op de zienswijzen:

Ad. 1. Wateroverlast voor de landbouw in Budel:

Door vermindering van de middeldiepe winning zullen de grondwaterstanden stijgen. Voor de drogere delen van het gebied zal dat verminderde droogteschade tot gevolg hebben en voor de natte delen zal dit resulteren in een beperking van de gebruiksmogelijkheden van de landbouwgronden. Door het waterschap zal een pakket van maatregelen worden opgesteld om de gevolgen voor de verhoogde grondwaterstanden te beperken. Of de verhoogde grondwaterstand is veroorzaakt door de vermindering van de winning in het verleden, de aangevraagde vermindering van de winning Budel of herstel maatregelen voor Buulder broek van het waterschap is hierbij minder van belang.

Ad 2. Gevolgen voor de natuur:

Door de nieuwe winplaats Genneper Parken zal in het nabij gelegen dal van de Dommel en de Tongelreep de grondwaterstand verlaagd worden. Natuurwaarden zullen hiervan nadeel kunnen ondervinden. Het waterleidingbedrijf is gehouden de nadelige effecten zoveel mogelijk te voorkomen of te ondervangen. Naar verwachting zullen de mogelijkheden om de gevolgen ter plaatse te ondervangen echter beperkt zijn. Hier staat echter tegenover dat door het stoppen van de middeldiepe winning in Budel een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan herstel van de natuurwaarden aldaar. Het Kannunikesven ligt op de rand van het invloedsgebied. Op basis van monitoringsresultaten moet duidelijk worden of dit gebied beïnvloed wordt en welke maatregelen mogelijk zijn om deze effecten te ondervangen.

Welke maatregelen, naast herstel van de grondwaterstanden, noodzakelijk zijn om de natuurwaarden van het Buulder broek te herstellen, zullen opgenomen moeten worden in het beheerplan voor dit gebied. In het kader van de besluitvorming over deze vergunningaanvraag zijn hieraan geen voorwaarden te stellen.

Ad 3. Effect diepe winning Budel:

Een diepe winning te Budel heeft een groot effect op de stijghoogte in de diep gelegen watervoerende lagen. Door de grote weerstand van de afdekkende kleilagen worden deze effecten over een groot gebied gespreid en zullen deze ook in het in België gelegen diepe pakket merkbaar zijn. In het MER is vastgesteld dat deze diepe verlagingen een verwaarloosbaar effect hebben op de ondiepe grondwaterstand, omdat in de directe omgeving van de winplaats dit effect volledig gecompenseerd wordt door de verminderde middeldiepe winning en op afstand dit effect te klein is.

Voor het Stroomgebiedsbeheersplan van de Maas is de toestand van de verschillende grondwaterlichamen bepaald. De diepe winning te Budel ligt in het grondwaterlichaam Slenk-diep Maas (NLGW0018), en de kwantitatieve en chemische toestand is als goed beoordeeld.

De systematiek van indelen en beoordelen van grondwaterlichamen is tussen België en Nederland verschillend. Door dit verschil in aanpak is afstemming van plannen bijzonder lastig en zal dit niet plaatsvinden voordat de plannen worden vastgesteld. Door Vlaanderen is dan ook niet aangegeven dat de gevraagde uitbreiding niet mogelijk zou zijn, maar is verzocht met de monitoring rekening te houden met de situatie in België.

Ad 4. Grondwaterkwaliteit in Eindhoven:

Het ondiepe en middeldiepe grondwater is door menselijk handelen beïnvloed. Dit stelt extra eisen aan de omvang en intensiteit van de zuivering. Op de huidige middeldiepe winning op Aalsterweg zijn al maatregelen genomen om de waterkwaliteit te beschermen. Het waterleidingbedrijf zal voor de nieuwe winlocatie op Gennep Parken vooraf de bedreigingen in beeld brengen opdat saneringswerkzaamheden tot uitvoering kunnen komen. Daarom wordt verwacht dat de fasering met betrekking tot realisatie nog tot mogelijk 10 jaar kan gaan duren voordat de winning op Gennep Parken plaats kan vinden.

2.3.4 Advies Provinciale Omgevingscommissie

Door de Provinciale Omgevingscommissie (POC) is op 14 mei 2009 advies uitgebracht.

De POC adviseert in het besluitvormingstraject een zorgvuldige afweging te maken tussen diepe en middeldiepe winningen, waarbij naast milieuaspecten ook rekening gehouden wordt met de economische aspecten van de winningen.

De POC kan instemmen met de diepe winning te Budel, waarbij de middeldiepe winning wordt beëindigd. Ten aanzien van de uitbreiding van de winning in Gennep Parken vraagt zij aandacht voor de problemen in de stad met grondwater en bodemverontreiniging. Verder wordt aandacht gevraagd voor mogelijke gevolgen voor de natuurwaarden, het wordt van belang geacht achteruitgang te voorkomen. Geadviseerd wordt concrete maatregelen te onderzoeken en deze mee te nemen in de besluitvorming. Bijzondere aandacht is hierbij nodig voor de mogelijke effecten op het Natura 2000 gebied Groote Heide – De Plateaux.

Reactie op het advies van de Provinciale Omgevingscommissie:

Vanuit meerdere opties spelen economische aspecten een rol in de beoordeling van aanvragen voor vergunningen en deze zijn verwerkt in de beoordeling van de alternatieven in het MER. Door Brabant Water is aangegeven dat een Masterplan voor Genneper Parken is opgesteld met de betrokken partijen om een verantwoorde waterkwaliteit te verkrijgen en te behouden.

De natuureffecten langs de Dommel en Tongelreep zijn niet geheel uit te sluiten. Op basis van monitoringsgegevens zal beoordeeld moeten worden welke maatregelen nodig en mogelijk zijn. Hier staat tegenover dat een aanzienlijke verbetering gaat optreden bij de natte natuurparel het Buulder broek.

Een belangrijk uitgangspunt voor het samenstellen van het voorkeursalternatief was het voorkomen van een nadelig effect op het Natura 2000 gebied Groote Heide – De Plateaux. Dit is bereikt door een deel van de bestaande middeldiepe winning te Aalsterweg in noordwestelijke richting te verplaatsen. Hierdoor neemt juist het hydrologisch effect in zuidoostelijke richting af en is er geen nadelig effect op het Natura 2000 gebied.

2.4 Evaluatie

Wij zijn als bevoegd gezag verplicht een evaluatie-onderzoek uit te voeren. Het evaluatie-onderzoek dient zich te richten op de werkelijk als gevolg van de vergunde activiteit opgetreden milieugevolgen (artikel 7.39 Wet milieubeheer).

Uit het onderzoek en de ingekomen reacties blijkt dat de evaluatie zich in het bijzonder moet richten op:

- De ontwikkelingen in de waterkwaliteit van het te onttrekken grondwater in Genneper Parken;
- De gevolgen van de winning Genneper Parken op de natuurwaarden van het Kannunikesven en de natuurterreinen in het dal van de Dommel en Tongelreep;
- De ontwikkeling van de diepe stijghoogte door de diepe winning Budel in de richting van de Belgische grens;
- Beperkingen van de gebruiksmogelijkheden van natte landbouwgronden in de omgeving van de winning Budel;

Ten aanzien van de waterkwaliteit in samenhang met bodem- en grondwatersanering is al voorzien in het door Brabant Water, in nauwe samenwerking met de gemeente Eindhoven, provincie en waterschap De Dommel, opgestelde Masterplan. Omdat het belang voor dit plan bij Brabant Water zelf is gelegen zijn specifieke voorschriften in de watervergunning niet nodig. Het starten van de onttrekking op winplaats Genneper Parken zal naar verwachting nog jaren duren. Vooral in stedelijke gebieden kunnen de omstandigheden zich snel wijzigen door nieuw optredende ontwikkelingen. Het is van belang een meetplan op te stellen dat aansluit bij de feitelijke omstandigheden van het moment van optredende veranderingen. Een jaar voordat van de winning gebruik gemaakt gaat worden dient in overleg met de natuurterreinbeherende instanties een meetplan te worden opgesteld. Dit meetplan behoeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Om de gevolgen van de diepe winning te kunnen beoordelen dient een meetplan te worden opgesteld. Specifieke aandacht is hierbij nodig voor de gevolgen richting België. Locatie en frequentie van metingen, maar ook de wijze van evaluatie wordt hierin vastgelegd. Brabant Water dient over dit meetplan overleg te voeren met de Vlaamse Milieumaatschappij. Het meetplan en de wijze van evaluatie van de effecten behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. In de omgeving van de natte natuurparel Buulder broek zal de grondwaterstand gaan stijgen.

Het verminderen/stoppen van de middeldiepe winning Budel vormt een onderdeel van het herstelplan voor dit natuurgebied. Het waterschap is bevoegd gezag voor zover het gaat om het treffen van ondervangende maatregelen. Het waterschap zal monitoren wat de effectiviteit en de gevolgen van de maatregelen zijn. In overleg tussen het waterschap en Brabant Water dient het bestaande monitoringsplan voor de middeldiepe winning aangepast te worden.

Op grond van het bovenstaande achten wij het redelijk dat wij 10 jaar na het in gebruik nemen van de diepe grondwaterwinning verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieueffecten (artikel 7.41 Wet milieubeheer).

3. Procedure van de aanvraag om Grondwaterwetvergunning

3.1 De aanvraag

De aanvraag is door ons op 22 december 2008 ontvangen en is door ons doorgestuurd naar de wettelijke adviseurs.

Deze aanvraag maakt onderdeel uit van een optimalisatie van de waterwinningen te Nuland, Aalsterweg (Eindhoven) en Budel. De verandering betreft een verplaatsing van 3 miljoen m³ per jaar van Nuland-diep naar Budel-diep en een verplaatsing van 3,5 miljoen m³ per jaar Budel-middeldiep naar middeldiep te Aalsterweg/Genneper Parken in Eindhoven.

De aanleiding voor deze verplaatsing is als volgt samen te vatten:

- De huidige diepe winning van maximaal 5 miljoen m³ per jaar te Nuland is met de bestaande spreiding van het puttenveld niet volledig te realiseren door de toestroom van brak grondwater;
- De huidige middeldiepe winning te Budel heeft een aanzienlijk effect op de te realiseren natuurdoelen in de natte natuurparel Buulder broek. Het handhaven van een grondwaterwinning in deze regio wordt vanuit de watervoorziening van belang geacht. Een diepe winning te Budel heeft weinig direct effect op de natte natuurparel.
- In Eindhoven zijn problemen met grondwateroverlast. Vergroting van de middeldiepe winning zal deze problemen verminderen. Om over voldoende ruimte te beschikken voor de inrichting van het puttenveld en om eventuele gevolgen voor de natuur te verminderen zal het zwaartepunt van de winning in noordwestelijke richting worden verschoven en worden gelokaliseerd in Genneper Parken.

Dit besluit gaat specifiek in op de verplaatsing van de middeldiepe winning van Budel naar Eindhoven. De verplaatsing van de diepe winning van Nuland naar Budel, zal in een afzonderlijk besluit vorm worden gegeven.

3.2 Ter inzage legging

De ontwerpbesikking en bijbehorende stukken hebben gedurende zes weken, namelijk van 7 december 2009 tot en met 18 januari 2010 ter inzage gelegen op de volgende locaties:

- de bibliotheek van het provinciehuis Noord-Brabant, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch;
- het gemeentehuis van Cranendonck, Capucijnerplein te Budel;
- het gemeentehuis van Eindhoven, Stadhuisplein 10 te Eindhoven;
- het gemeentehuis van Maasdonk, Dorpsplein 9 te Geffen;
- het gemeentehuis van 's-Hertogenbosch, Wolvenhoek 1 te 's-Hertogenbosch;
- het gemeentehuis van Waalre, Koningin Julianalaan 19 te Waalre;
- het gemeentehuis van Heeze-Leende, Jan Deckersstraat 2 te Heeze;
- de bibliotheek van het gouvernement van Limburg, Limburglaan 10 te Randwijk-Maastricht
- het gemeentehuis van Weert, Beekstraat 54 te Weert.

De stukken hebben van 7 december 2009 tot en met 18 januari 2010 tevens ter inzage gelegen in de gemeentehuizen van de Belgische gemeenten: Bocholt, Hamont-Achel, Neerpelt, Lommel en de bibliotheek van de provincie Belgisch Limburg.

3.3 Zienswijzen naar aanleiding van de ontwerpbeschikking

Gedurende de periode van ter inzage legging is een informatie- en inspraakavond georganiseerd, namelijk op 16 december 2009. Door de heer W.A.G.M. de Vries te Soerendonk is gebruik gemaakt van de gelegenheid om te overleggen met de aanvrager. De heer De Vries heeft tijdens de hoorzitting aangegeven een schriftelijke zienswijze in te dienen en geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid een mondelinge zienswijze naar voren te brengen.

Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking op de aanvraag zijn de volgende zienswijzen ingekomen:

1. Dr. W.F.A. Heemskerk, woonachtig te Echt, en Ir. W.H. Dierx, woonachtig te Venlo, datum 17 december 2009, ingekomen per post op 21 december 2009 en geregistreerd onder briefnummer 1621803.
2. Refresco Benelux, Frisdranken Industrie Winters BV, Oranje Nassaulaan 44, 6026 BX Maarheeze, datum 4 januari 2009, ingekomen per post op 5 januari 2010 en geregistreerd onder briefnummer 1624545.
3. Brabant Water NV, Magistratenlaan 200, 5223 MA 's-Hertogenbosch, datum 12 januari 2010, ingekomen per post op 13 januari 2010 en geregistreerd onder briefnummer 1628330.
4. De heer Nico Rooijackers, woonachtig te Soerendonk, datum 14 januari 2010, ingekomen per post op 18 januari 2010 en geregistreerd onder briefnummer 1630925.
5. Stichting Achmea Rechtsbijstand, namens de heer W.A.G.M. de Vries woonachtig te Soerendonk, datum 18 januari 2010, ingekomen per fax op 18 januari 2010 en geregistreerd onder nummer 1632350.

3.4 Samenvatting van en reactie op zienswijzen

De zienswijzen van reclamant nummer 1 luiden kort samengevat als volgt:

Aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen van de omvangrijke grondwateronttrekkingen voor de bruinkoolwinningen in Duitsland en het volstorten van grindwinningsplassen langs de Maas en de doorwerking hiervan voor het grondwaterbeheer in Limburg en Noord-Brabant. Tevens wordt gevraagd om in de ontwerpbeschikking voldoende rekening te houden met de inwerkingtreding van de Waterwet, december 2009, waarbij het grondwaterbeheer overgaat van de provincie naar de waterschappen.

Reactie op zienswijzen:

Grootschalige ingrepen, zoals de bruinkoolwinningen en het volstorten van grindgaten langs de Maas, zullen hun doorwerking hebben in de regionale waterhuishouding. Een doorwerking tot in Noord-Brabant is theoretisch niet uit te sluiten. De veranderingen zullen, vanwege de grote afstand en het voorkomen van zeer sterk afsluiten bodemlagen, naar verwachting echter bijzonder klein zijn in de omgeving van Budel.

De zienswijzen van reclamant nummer 2 luiden kort samengevat als volgt:

Aangegeven wordt dat door het vergroten van de diepe onttrekking de kwaliteit van het grondwater kan gaan wijzigen. Gezien het belang van water voor de bedrijfsvoering (Frisdrankenindustrie) wensen zij garanties dat de kwaliteit en kwantiteit van de grondwateronttrekking door Refresco geen nadelige gevolgen zal ondervinden van de diepe winning te Budel.

Reactie op zienswijzen:

Ter plaatse van de winning van reclamant is een verlaging te verwachten van 1 tot 1,5 meter in het diepe pakket. Naar verwachting heeft dit geen nadelige effecten op de winningsmogelijkheden en de kwaliteit van het onttrokken grondwater.

De zienswijzen van reclamant nummer 3 luiden kort samengevat als volgt:

Bij brief van 12 januari 2010 zijn enkele voorstellen gedaan voor tekstuele aanpassingen van het ontwerpbesluit.

Bij brief van 27 januari 2010 is gereageerd op het ontwerpbesluit Macharen, waarbij is verzocht deze brief ook te betrekken bij het besluit Budel-diep. In het ontwerpbesluit Macharen wordt door de provincie voorgesteld de ondiepe winning te Macharen te verminderen van 6,7 miljoen m³ per jaar naar 3 miljoen m³ per jaar. Brabant Water hecht er bijzonder aan de totale vergunningcapaciteit niet te verminderen en stelt daarom voor de vermindering te Macharen te beperken tot 3 miljoen m³ per jaar en de voorgenomen intrekking van de diepe winning Nuland niet te laten plaatsvinden.

Reactie op zienswijzen

Het verzoek van Brabant Water om de vermindering van de vergunningruimte te Nuland-diep niet met 3 miljoen m³ te verminderen, is alleen gemotiveerd vanuit de optiek om de in totaal toegestane vergunningruimte niet te laten verminderen. Uit de mer-studie volgt dat de voorgenomen vermindering te Nuland van weinig invloed is op natuur en landbouw, het laten voortbestaan van de vergunningruimte zal dan ook naar verwachting van weinig invloed zijn op andere belangen. Een direct gebruik van deze 3 miljoen m³ is niet te verwachten vanwege de aanwezigheid van brakwater. Wel zijn nieuwe technieken in ontwikkeling waarbij brakwater kan worden gezuiverd tot drinkwater.

De zienswijzen van reclamant nummer 4 luiden kort samengevat als volgt:

Bezwaar wordt gemaakt tegen het verplaatsen van de ondiepe winning te Budel naar het diepe pakket, omdat hierdoor de grondwaterstand zal stijgen en er vernatting zal optreden. Ook zal de kans op overstroming door waterloop Bulder Aa, toenemen met extra kans op verontreiniging van de percelen.

Reactie op zienswijzen:

Vermindering van de ondiepe onttrekking te Budel zal een verhoging van de grondwaterstand tot gevolg hebben. In een aantal gevallen kan dit de gebruiksmogelijkheden van landbouwgronden beperken. In een groot gebied zal echter door de verhoging van de grondwaterstand de droogteschade in de landbouw en de verdroging van de natuur verminderen.

Hierbij dient overwogen te worden dat het niet mogelijk is om de grondwateronttrekker over langere termijn te verplichten de onttrekking in stand te houden. Een vergunning in het kader van de (Grond)Waterwet geeft een recht om te mogen onttrekken, maar geen plicht. Wel mag van een bedrijf verwacht worden dat zij bij een sterke vermindering van de onttrekking, bij normale omstandigheden, rekening houden met andere belangen, bijvoorbeeld door een overgangstermijn in acht te nemen. De vergunninghouder verplichten om passende maatregelen te nemen, in de vorm van ontwateringwerken van landbouwpercelen, is niet mogelijk omdat zij voor het nemen van deze maatregelen niet bevoegd is. Verder zou er door het niet kunnen voldoen aan de voorschriften toch een vorm van onttrekkingsplicht ontstaan, hetgeen niet in overeenstemming is met de (Grond)Waterwet.

In de situatie van de ondiepe winning te Budel dient verder overwogen te worden dat het verminderen van de onttrekking onderdeel uitmaakt van een pakket van maatregelen om de waterhuishouding van de natte natuurparel beter af te stemmen op de te realiseren natuurdoelen. Het mitigeren dan wel compenseren van de nadelige effecten voor andere belangen dient binnen dit geheel gezien te worden.

De zienswijzen van reclamant nummer 5 luiden kort samengevat als volgt:

Geconstateerd wordt dat door het stoppen van de ondiepe winning te Budel de grondwaterstand zal stijgen en dit nadelige gevolgen zal hebben voor de bedrijfsvoering. Aangegeven wordt dat in de vergunning passende maatregelen als voorwaarde opgenomen moeten worden om schade te voorkomen. Indien passende maatregelen niet mogelijk zijn dan dient de aanvraag afgewezen te worden.

Reactie op zienswijzen:

Hiervoor verwijzen naar onze reactie op de zienswijze van reclamant 4.

3.5 Advies Provinciale omgevingscommissie

De commissie kan instemmen met de ontwerpbeschikkingen. Wel constateert zij dat een regeling ontbreekt voor natuurcompensatie en schaderegeling bij grondwateronttrekkingen met Rijksgrens overschrijdende effecten. Verder wenst de commissie informatie over het totaal aan onttrekkingen en de te verwachten ontwikkelingen hierin.

3.6 Reactie op het Advies van de Provinciale omgevingscommissie

Wij zien in de door de commissie gemaakte aanvullende opmerkingen geen aanleiding om het dictum van het te nemen besluit te wijzigen ten opzichte van het ontwerp-besluit.

4. Gevolgen van aangevraagde verplaatsing

Eindhoven: De extra middeldiepe winning, van 3,5 miljoen m³ per jaar in Eindhoven geeft een grondwaterstandsverlaging rond het nieuwe wingebied Gennep Parken van circa 70 cm. Tot op 3 km is een significante daling (> 5 cm) te verwachten. Omdat de helft van de middeldiepe winning van Aalsterweg naar het noordwesten verplaatst wordt, zal in een klein gebied ten zuidoosten van Aalsterweg juist een stijging van de grondwaterstand tot 10 cm op gaan treden. De effecten van de extra winning voor de natuur zijn beperkt. Doordat het gebied droger wordt gaat de doelrealisatie achteruit bij een aantal bloemrijke graslanden bij Stratum en voor een aantal moerasgebieden en elzenbroekbossen langs de Tongelreep in Gennep Parken. De uitbreiding heeft geen effect op het Natura 2000 gebied "Groote Heide en De Plateaux".

Het Kannunikensven ligt op de rand van het invloedsgebied met een mogelijke daling van de grondwaterstand van enkele centimeters als gevolg van de uitbreiding.

Effecten op de landbouw treden op in een gering aantal kleine gebieden bij de beekdalen van de Dommel en de Tongelreep nabij Gennep Parken. De effecten zijn echter zeer beperkt.

De extra winning draagt bij aan de oplossing van de stedelijke grondwateroverlast in Eindhoven. In een gebied van 300 ha waar nu mogelijk grondwateroverlast optreedt, wordt de grondwaterstand met meer dan 5 cm verlaagd.

Het bestaande grondwaterbeschermingsgebied wordt in noordwestelijke richting aanzienlijk uitgebreid. Voor het inpassen van het beschermingsbeleid in het stedelijk gebied en de sanering van bodemverontreinigingen is door Brabant Water een Masterplan opgesteld in overleg met de betrokken partijen.

Budel:

Het stoppen van de middeldiepe winning in Budel geeft een verhoging van de grondwaterstand van maximaal 55 cm in de droge perioden en tot 20 cm in natte perioden, ten opzichte van de huidige winningsomvang van 2 miljoen m³ per jaar. Hierbij dient overwogen te worden dat de afgelopen tien jaar de middeldiepe winning al is verminderd van 5,5 miljoen m³ per jaar naar de huidige omvang van 2 miljoen m³ per jaar. Over een langere periode gezien is daarom sprake van een sterke stijging van de grondwaterstand.

Voor het realiseren van waardevolle natuurdoelen binnen de natte natuurparel Buulder broek is deze stijging van de grondwaterstand van groot belang.

In een groot gebied is nu sprake van droogteschade voor de landbouw door de grondwaterstandsverlaging door de huidige winning, deze schade komt te vervallen bij beëindiging van de middeldiepe winning. In een klein gebied zullen door de stijging van de grondwaterstand de gebruiksmogelijkheden van landbouwgronden afnemen. Het effect kan aanzienlijk zijn, mede gezien de opgetreden verhoging in de afgelopen jaren.

De optredende effecten van het stoppen van de middeldiepe winning worden maar voor een klein deel gecompenseerd door de start van de diepe winning, omdat de diepe winning een verwaarloosbaar effect heeft op de grondwaterstanden door de zeer grote weerstand van de afdekkende kleilagen.

Bij het stoppen van de middeldiepe winning en het starten van een diepe onttrekking zal het bestaande grondwaterbeschermingsgebied komen te vervallen en worden vervangen door een boringvrije zone. De omvang van de boringvrije zone is veel kleiner dan het huidige grondwaterbeschermingsgebied.

5. Afweging van belangen

De aangevraagde verplaatsingen van de middeldiepe winning van Budel naar Eindhoven en de verschuiving in Eindhoven van een deel van de winning van Aalsterweg naar Genneper Parken maken onderdeel uit van een optimalisatie van de winningen Budel en Eindhoven.

Door de aanvragen wordt bereikt:

- dat een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het herstel van de natte natuurparel het Buulder broek. Voor een aantal landbouwpercelen kan dit tot gevolg hebben dat zonder aanvullende maatregelen de gebruiksmogelijkheden worden beperkt door wateroverlast. Op grotere afstand van de winplaats zal door de diepe winning te Budel een verwaarloosbaar effect op de natuur optreden.
- dat in Eindhoven een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het verminderen van de wateroverlast.
- In de aanvraag en het MER was voorzien dat de winning Nuland-diep met 3 miljoen m³ zou worden verminderd. Hiermee zou worden bereikt dat de in totaal toegestane winningomvang niet zou worden vergroot. Het effect van een vermindering van de diepe winning Nuland op de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen is niet groot. Het wordt verantwoord geacht om bij het besluit over de winning Macharen een definitief oordeel te geven over de gewenste winningsomvang te Nuland.

Door het waterschap De Dommel worden werkzaamheden voorbereid en uitgevoerd om de natte natuurparel Buulder broek te herstellen. Het stoppen van de middeldiepe winning Budel is gewenst om een verdere verbetering van de waterhuishoudkundige situatie te verkrijgen. Veel is al bereikt door de geleidelijke vermindering van de winning van 5,5 miljoen m³ per jaar 10 jaar geleden naar een winning van circa 2 miljoen m³ per jaar nu. In de huidige situatie is echter nog een middeldiepe winning van 3,5 miljoen m³ per jaar toegestaan. Door een besluit om de middeldiepe winning te stoppen zal ook voorkomen worden dat de winning weer groeit naar een omvang van 3,5 miljoen m³ per jaar. Door nu een besluit over de middeldiepe winning te nemen ontstaat de mogelijkheid voor het waterschap om een samenhangend herstelplan van de waterhuishouding uit te voeren waar de winning onderdeel van uit maakt. Hierbij kan tevens aandacht worden gegeven aan de locatie waar door de stijging van de grondwaterstand beperkingen in het gebruik van landbouwgronden gaan optreden.

Het stellen van voorwaarden in dit vergunningbesluit, om nadelige gevolgen te voorkomen die ontstaan door het stoppen van de middeldiepe winning in Budel, is niet mogelijk. Bij het stellen van voorwaarden zou dit inhouden dat een plicht tot onttrekking in acht genomen moet worden zolang niet aan de voorwaarden is voldaan. De systematiek van de Grondwaterwet geeft hiervoor geen basis.

Bij het uitbreiden en verplaatsen van de middeldiepe winning in Eindhoven weegt het nadelige effect voor natuur en landbouw niet op tegen de voordelen voor verminderde wateroverlast in het bebouwde gebied en de voordelen die ontstaan bij het stoppen van de middeldiepe winning in Budel. De omvang van het effect in Eindhoven is zodanig beperkt dat geen specifieke voorschriften noodzakelijk zijn. Overeenkomstig de Grondwaterwet is Brabant Water gehouden eventuele nadelige effecten te ondervangen.

Bij de opzet van het monitoringsplan moet wel rekening worden gehouden met de te verwachten effecten van de winning.

Op basis van huidig inzicht is te verwachten dat het te onttrekken grondwater op winplaats Genneper Parken van voldoende kwaliteit is om met de beschikbare zuiveringstechnieken geschikt te maken voor de drinkwatervoorziening. Hierbij zullen maatregelen worden genomen om de toestroom van verontreinigd water zo veel mogelijk te beperken. In samenwerking tussen gemeente en Brabant Water is hiervoor een Masterplan opgesteld.

Voor het realiseren van een deel van de voorgenomen optimalisatie zal veel tijd nodig zijn. Vooral het inrichten van de nieuwe winning in Genneper Parken te Eindhoven zal naar verwachting tussen 5 en 10 jaar in beslag nemen. In dit besluit zal een overgangstermijn van 10 jaar in acht worden genomen.

Vergroting van de totale winning in Budel is niet gewenst. Als voorwaarde zal daarom worden opgenomen dat de som van middeldiepe en diepe winning te Budel niet groter mag zijn dan de volgens de huidige vergunning toegestane winning van 3,5 miljoen m³ per jaar. Ook een vergroting van de huidige middeldiepe winning van 2 miljoen m³ per jaar naar 3,5 miljoen m³ per jaar wordt ongewenst geacht.

Nadat dit besluit onherroepelijk is geworden kan een aanpassing van het beschermingsgebied plaatsvinden. Het huidige grondwaterbeschermingsgebied van Budel zal op termijn vervangen kunnen worden door een boringvrije zone. Voor Genneper Parken zal een nieuw waterwingebied aangewezen worden. De begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied zal daarbij ook worden aangepast. Besluitvorming hierover vindt niet plaats in onderhavig besluit, maar vindt plaats in een wijziging van de Provinciale milieuverordening.

Gelet op het voorgaande zijn we van mening dat de gevraagde vergunning voor een nieuwe winplaats Genneper Parken tot de gevraagde onttrekking van 6 miljoen m³ per jaar verleend kan worden, waarbij de toegestane winning te middeldiep-Budel wordt beëindigd en de middeldiepe winning Aalsterweg met 2,5 miljoen m³ per jaar wordt verminderd.

De besluiten over de winning te Genneper Parken te Eindhoven en de diepe winning Budel hebben een sterke onderlinge relatie en zijn gezamenlijk beschreven in een MER. Wij achten het gewenst dat de monitoring en evaluatie van beide besluiten in samenhang worden uitgevoerd. Wij hebben er daarom voor gekozen om aan beide besluiten gelijke voorschriften te verbinden.

6. Besluit

Gelet op de Grondwaterwet besluiten wij:

Besluit met betrekking tot de winplaats Aalsterweg te Eindhoven:

Besluit, nr: 1525333, d.d. 9 april 2009, zodanig te wijzigen dat in totaal ten hoogste 830.000 m³ per maand en 8.300.000 m³ per jaar onttrokken mag worden aan de bodem op de winplaats Aalsterweg. Het grondwater mag worden onttrokken tot een hoeveelheid van maximaal 2.500.000 m³ per jaar aan het tweede watervoerende pakket op een diepte van circa 25 m tot 80 m beneden maaiveld en tot een hoeveelheid van maximaal 5.800.000 m³ per jaar aan het vijfde en het zesde watervoerende pakket op een diepte van circa 200 m tot 280 m beneden maaiveld;

Besluit met betrekking tot de winplaats Budel:

De vergunning voor het onttrekken van 3.500.000 m³ water per jaar aan het middeldiepe watervoerende pakket te Budel, verleend bij besluit van 23 maart 2004, nr 983223 in te trekken.

Dit besluit treedt in werking uiterlijk 1 januari 2020 of zoveel eerder als de winning Genneper Parken in gebruik wordt genomen. In de genoemde overgangstermijn mag de middeldiepe onttrekking niet meer bedragen dan 2 miljoen m³ per jaar en 200.000 m³ per maand en de totale onttrekking diep en middeldiep niet meer bedragen dan 3,5 miljoen m³ per jaar en 350.000 m³ per maand op winplaats Budel.

Besluit met betrekking tot de winplaats Genneper Parken te Eindhoven:

- I. Aan Brabant Water N.V. vergunning te verlenen voor het onttrekken van water aan de bodem op de winplaats Genneper Parken te Eindhoven, Kadastrale percelen Gestel, Sectie A, nrs 6068 en 6078, en sectie C, nr 3881, tot een maximum van 6 miljoen m³ per jaar en 600.000 m³ per maand uit het middeldiepe watervoerende pakket tussen 25 en 80 meter onder maaiveld, onder de voorwaarde dat in de overgangstermijn tot uiterlijk 1 januari 2020, de totale onttrekking van de middeldiepe winning Budel, de middeldiepe winning Aalsterweg en Genneper Parken samen niet meer mag bedragen dan 8,5 miljoen m³ per jaar en 850.000 m³ per maand.
- II. Het onttrokken water dient gebruikt te worden voor de bereiding van drinkwater voor de openbare drinkwatervoorziening.
- III. Aan dit besluit de volgende voorschriften te verbinden:
 - a. Een jaar voordat van de winning Genneper Parken gebruik gemaakt wordt, dient een monitorings- en evaluatieplan te worden opgesteld in overleg met de natuurterreinbeherende instanties. Dit plan dient ter goedkeuring bij ons te worden ingediend;
 - b. Zes maanden voordat van de diepe winning Budel gebruik gemaakt wordt, dient een monitorings- en evaluatieplan te worden opgesteld in overleg met de Vlaamse Milieumaatschappij. Dit plan dient ter goedkeuring bij ons te worden ingediend;

- c. In overleg met waterschap De Dommel dient het bestaande meetplan voor de middeldiepe winning Budel te worden herzien. Dit plan dient ter goedkeuring bij ons te worden ingediend.

's-Hertogenbosch, 1 juni 2010.

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

drs. A.F. de Goede,
bureauhoofd Grondwater.

